

บทที่ 2

วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง

ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาข้อมูลที่เกี่ยวข้องจากเอกสาร ตำรา งานวิจัยต่าง ๆ เพื่อใช้เป็นแนวทางในการทำวิจัย ดังนี้

1. หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551 : กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม และหลักสูตรสถานศึกษา

1.1 ความสำคัญของรายวิชากลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม

1.2 เนื้อหาสาระของกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม

1.3 หลักสูตรสถานศึกษา โรงเรียนจุฬาภรณราชวิทยาลัย สดุด สาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม

1.3.1 คำอธิบายรายวิชา

1.3.2 มาตรฐานการเรียนรู้

1.3.3 ตัวชี้วัด

2. แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการเรียนแบบร่วมมือ

2.1 ทฤษฎีสถานของเคิร์ท เลวิน

2.2 ทฤษฎีกลุ่มสัมพันธ์

2.3 ทฤษฎีแรงจูงใจ

2.4 ทฤษฎีการทำงานร่วมกัน

3. การเรียนแบบร่วมมือเทคนิคกลุ่มการแข่งขัน

3.1 ความหมายของกิจกรรมการเรียนแบบร่วมมือเทคนิคกลุ่มการแข่งขัน

3.2 องค์ประกอบของกิจกรรมการเรียนแบบร่วมมือเทคนิคกลุ่มการแข่งขัน

3.3 ขั้นตอนการเรียนรู้โดยใช้กิจกรรมการเรียนแบบร่วมมือเทคนิคกลุ่มการแข่งขัน

3.4 บทบาทของนักเรียนในการเรียนแบบร่วมมือเทคนิคกลุ่มการแข่งขัน

3.5 บทบาทของครูในการเรียนแบบร่วมมือเทคนิคกลุ่มการแข่งขัน

3.6 ผลการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิคกลุ่มการแข่งขัน

4. การสอนแบบปกติ

- 4.1 ความหมายของการสอนแบบปกติ
- 4.2 ขั้นตอนการสอนแบบปกติ
- 5. ทักษะการทำงานร่วมกัน
 - 5.1 ความหมายของทักษะการทำงานร่วมกัน
 - 5.2 องค์ประกอบของการทำงานร่วมกัน
 - 5.3 ประโยชน์และความสำคัญของการทำงานร่วมกัน
 - 5.4 แบบประเมินทักษะการทำงานร่วมกัน
- 6. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
 - 6.1 งานวิจัยในประเทศ
 - 6.2 งานวิจัยต่างประเทศ

1. หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม และหลักสูตรสถานศึกษา

1.1 ความสำคัญของรายวิชากลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม

กระทรวงศึกษาธิการ (2552: 142) ได้กล่าวไว้ว่า โลกในยุคปัจจุบันเป็นสังคมโลกที่ไร้พรมแดน มีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ช่วยให้ผู้เรียนมีความรู้ ความเข้าใจ การดำรงชีวิตของมนุษย์ทั้งในฐานะปัจเจกบุคคลและการอยู่ร่วมกันในสังคม การปรับตัวตามสภาพแวดล้อม การจัดการทรัพยากรที่มีอยู่อย่างจำกัด เข้าใจถึงการพัฒนา เปลี่ยนแปลงตามยุคสมัย กาลเวลา ตามเหตุปัจจัยต่างๆ เกิดความเข้าใจในตนเอง และผู้อื่น มีความอดทน อดกลั้น ยอมรับในความแตกต่าง และมีคุณธรรม สามารถนำความรู้ไปปรับใช้ในการดำเนินชีวิต เป็นพลเมืองดีของประเทศไทย และสังคมโลก

1.2 เนื้อหาสาระและมาตรฐานการเรียนรู้ของกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรมตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551

กระทรวงศึกษาธิการ (2552 : 142-143) ได้กล่าวไว้ว่า กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรมว่าด้วยการอยู่ร่วมกันในสังคม ที่มีความเชื่อมสัมพันธ์กัน และมีความแตกต่างกันอย่างหลากหลาย เพื่อช่วยให้สามารถปรับตนเองกับบริบทสภาพแวดล้อม เป็นพลเมืองดี มีความรับผิดชอบ มีความรู้ ทักษะ คุณธรรม และค่านิยมที่เหมาะสม โดยได้กำหนดสาระต่างๆ ไว้ ซึ่งสาระการเรียนรู้ที่เกี่ยวข้องกับการวิจัยในครั้งนี้ กล่าวไว้ดังนี้

ภูมิศาสตร์ ลักษณะของโลกทางกายภาพ ลักษณะทางกายภาพ แหล่งทรัพยากร และภูมิอากาศของประเทศไทย และภูมิภาคต่างๆ ของโลก การใช้แผนที่และเครื่องมือทางภูมิศาสตร์ ความสัมพันธ์กันของสิ่งต่างๆ ในระบบธรรมชาติ ความสัมพันธ์ของมนุษย์กับสภาพแวดล้อมทางธรรมชาติ และสิ่งที่มนุษย์สร้างขึ้น การนำเสนอข้อมูลภูมิสารสนเทศ การอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน

กระทรวงศึกษาธิการ (2552 : 16) ได้กำหนดมาตรฐานการเรียนรู้ของกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม สำหรับงานวิจัยในครั้งนี้มีเนื้อหาอยู่ใน สาระที่ 5 ภูมิศาสตร์ ได้กำหนดมาตรฐานการเรียนรู้ไว้ดังนี้

มาตรฐาน ส 5.1 เข้าใจลักษณะของโลกทางกายภาพ และความสัมพันธ์ของสรรพสิ่งซึ่งมีผล ต่อกันและกันในระบบของธรรมชาติ ใช้แผนที่และเครื่องมือทางภูมิศาสตร์ ในการค้นหา วิเคราะห์ สรุป และใช้ข้อมูลภูมิสารสนเทศอย่างมีประสิทธิภาพ

มาตรฐาน ส 5.2 เข้าใจปฏิสัมพันธ์ระหว่างมนุษย์กับสภาพแวดล้อมทางกายภาพ ที่ก่อให้เกิดการสร้างสรรค์วัฒนธรรม มีจิตสำนึก และมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ทรัพยากรและสิ่งแวดล้อม เพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน

1.3 หลักสูตรสถานศึกษา โรงเรียนจุฬาภรณราชวิทยาลัย สตูล สาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม

โรงเรียนจุฬาภรณราชวิทยาลัย สตูล (โรงเรียนวิทยาศาสตร์ภูมิภาค) ตามนัยของมติคณะรัฐมนตรีในการประชุมเมื่อวันที่ 25 พฤศจิกายน 2553 ที่อนุมัติให้กระทรวงศึกษาธิการ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่มัธยมศึกษา เขต 16 เปิดสอนตั้งแต่ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ถึงชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 มีจำนวน 809 คน

1.3.1 คำอธิบายรายวิชา

ศึกษาลักษณะทางกายภาพและสังคมของทวีปอเมริกาเหนือและอเมริกาใต้ ด้านความสัมพันธ์ การก่อเกิดสิ่งแวดล้อมใหม่ทางสังคมเกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงประชากร เศรษฐกิจ สังคมและวัฒนธรรมของทวีปอเมริกาเหนือ อเมริกาใต้ และแนวทางการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ปัญหาเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อม และผลกระทบต่อนื่องจากการเปลี่ยนแปลงของสิ่งแวดล้อม

ศึกษาปัจจัยทางภูมิศาสตร์ที่มีผลต่อการพัฒนาทางสังคม เศรษฐกิจและการเมือง อิทธิพลของอารยธรรมตะวันตกที่ส่งผลต่อการพัฒนา การเปลี่ยนแปลง ของสังคมโลกที่นำไปสู่ความร่วมมือ และความขัดแย้งในคริสต์ศตวรรษที่ 20

โดยใช้วิธีการรวบรวมข้อมูล อภิปราย กระบวนการกลุ่ม วิเคราะห์
สังเคราะห์ และนำเสนอข้อมูลองค์ความรู้

เพื่อสามารถวิเคราะห์และเปรียบเทียบ ลักษณะทางกายภาพที่มีผลต่อ
พัฒนาการทางสังคม เศรษฐกิจ การเมืองที่ส่งผลกระทบต่อเนื่องถึงการเปลี่ยนแปลงของโลกโดยรวม

1.3.2 มาตรฐานการเรียนรู้

มาตรฐาน ส 5.1 เข้าใจลักษณะของโลกทางกายภาพ และความสัมพันธ์
ของสรรพสิ่งซึ่งมีผล ต่อกันและกันในระบบของธรรมชาติ ใช้แผนที่และเครื่องมือทางภูมิศาสตร์
ในการค้นหาวิเคราะห์ สรุป และใช้ข้อมูลภูมิสารสนเทศอย่างมีประสิทธิภาพ

มาตรฐาน ส 5.2 เข้าใจปฏิสัมพันธ์ระหว่างมนุษย์กับสภาพแวดล้อมทาง
กายภาพที่ก่อให้เกิดการสร้างสรรค์วัฒนธรรม มีจิตสำนึก และมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์
ทรัพยากรและสิ่งแวดล้อม เพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน

1.3.3 ตัวชี้วัด

ส 5.1 ม 3/1 (1) ใช้เครื่องมือทางภูมิศาสตร์ในการรวบรวม วิเคราะห์ และ
นำเสนอข้อมูลเกี่ยวกับลักษณะทางกายภาพและสังคมของทวีปอเมริกาเหนือ และอเมริกาใต้

ส 5.1 ม 3/2 (2) วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะทางกายภาพและ
สังคมของทวีปอเมริกาเหนือและอเมริกาใต้

ส 5.2 ม 3/1 (3) วิเคราะห์การก่อเกิดสิ่งแวดล้อมใหม่ทางสังคม อันเป็นผล
จากการเปลี่ยนแปลงทางธรรมชาติและทางสังคมของทวีปอเมริกาเหนือและอเมริกาใต้

ส 5.2 ม 3/2 (4) ระบุแนวทางการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ และ
สิ่งแวดล้อมในทวีปอเมริกาเหนือและอเมริกาใต้

ส 5.2 ม 3/3 (5) สืบหา อภิปรายประเด็นปัญหาเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมที่
เกิดขึ้นในทวีปอเมริกาเหนือและอเมริกาใต้

ส 5.2 ม 3/4 (6) วิเคราะห์เหตุผลและผลกระทบต่อนื่องจากการ
เปลี่ยนแปลงของสิ่งแวดล้อมในทวีปอเมริกาเหนือ และอเมริกาใต้ที่ส่งผลกระทบต่อประเทศไทย

2. แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการเรียนแบบร่วมมือ

การเรียนแบบร่วมมือ หมายถึง การจัดการเรียนรู้ที่เน้นให้นักเรียนลงมือปฏิบัติโดย
แบ่งเป็นกลุ่มเล็ก 4 - 6 คน สมาชิกในกลุ่มมีความสามารถที่แตกต่างกันในการเรียน สมาชิกแต่ละ
คนในกลุ่มต้องมี ปฏิสัมพันธ์ร่วมกันในการสนับสนุนให้การช่วยเหลือซึ่งกันและกัน โดยสมาชิก

ในกลุ่มต้องร่วมกันรับผิดชอบต่อการเรียนรู้เพื่อให้บรรลุเป้าหมายของกลุ่มที่วางไว้ การเรียนแบบร่วมมือที่นิยมใช้ในปัจจุบันมี 8 รูปแบบ ดังนี้

1. เทคนิคการแบ่งปันความสำเร็จ (Student Teams Achievement Division : STAD)
2. เทคนิคกลุ่มการแข่งขัน (Team Games Tournament : TGT)
3. เทคนิคช่วยกันคิดช่วยกันเรียน (Team Assisted Individualization : TAI)
4. เทคนิคร่วมมือกันเรียนรู้ (Cooperative Integrated Reading and Composition :

CIRC)

5. เทคนิคการต่อเรื่องราว 1 (Jigsaw I)
6. เทคนิคการต่อเรื่องราว 2 (Jigsaw II)
7. เทคนิคการเรียนแบบร่วมมือ (Learning Together)
8. เทคนิคกลุ่มสืบค้น (Group Investigation : GI)

อรนุช ลิ้มศิริ (2553 : 147-149) ได้ทำการศึกษาและสรุปรูปแบบการเรียนแบบร่วมมือที่นิยมใช้กันไว้ ดังนี้

1. เทคนิคการแบ่งปันความสำเร็จ (Student Teams Achievement Division: STAD)

การเรียนแบบนี้พัฒนาโดย สลาวินและคณะ จากแบบ Student Team Learning ที่มหาวิทยาลัยจอร์นฮอกกินส์ การเรียนแบบนี้มีสมาชิก 4 คน ระดับสติปัญญาต่างกัน เช่น เก่ง 1 คน ปานกลาง 2 คน อ่อน 1 คน ครูกำหนดบทเรียนและงานของกลุ่มช่วยเหลือกัน เด็กเก่งช่วยและตรวจงานของเพื่อนให้ถูกต้องก่อนนำเสนอ ครู นักเรียนต่างคนต่างทำข้อสอบ แล้วนำคะแนนของทุกคนมารวมกัน เป็นคะแนนของกลุ่ม ครูจัดลำดับคะแนนทุกกลุ่มปิดประกาศให้ทุกคนทราบ

2. เทคนิคกลุ่มการแข่งขัน (Team Games Tournament : TGT)

การเรียนแบบนี้พัฒนาโดยสลาวินและคณะจากแบบ Student Tame Learning เพื่อให้เหมาะสมกับลักษณะวิชาทั่วไปและทุกระดับการศึกษา วิธีนี้จัดกลุ่มเช่นเดียวกับ STAD หลังจากครูสอนบทเรียนแต่ละบทแล้ว กลุ่มต้องเตรียมสมาชิกทุกคนในกลุ่มให้พร้อม สำหรับการแข่งขันตอบคำถามที่ครูจะให้เพิ่มขึ้นในวันต่อไป โดยมีการช่วยสอนและถามกันในกลุ่มตามเนื้อหาในเอกสารที่ครูแจกให้ โดยปกติการแข่งขันจะมีสัปดาห์ละครั้ง ประกอบด้วยคำถามสั้น ๆ เกี่ยวกับบทเรียนที่ครูแจกไปแล้ว และที่ปรากฏในเอกสาร ใช้เวลาแข่งขันครั้งละประมาณ 45 นาที ในการแข่งขันครูจะจัดให้นักเรียนที่มีผลการเรียนในระดับเดียวกันแข่งขันกัน โดยให้นักเรียนที่ได้คะแนนสูงสุด 3 คนแรก ในการแข่งขันครั้งก่อนได้แข่งขันก่อน และคนที่ได้คะแนนของกลุ่มเมื่อเสร็จ การแข่งขันแต่ละครั้ง ครูจะออกจุลสารประจำห้อง ลงประกาศชมเชยผู้ที่ทำคะแนนได้สูงสุด และกลุ่มที่ทำคะแนนได้มากที่สุด

3. เทคนิคช่วยกันคิดช่วยกันเรียน (Team Assisted Individualization : TAI)

การเรียนรู้แบบนี้อาจพัฒนาโดยสลาวินและคณะ โดยนำรูปแบบการเรียนรู้ของ STAD และ TGT มาปรับเข้าด้วยกัน เพื่อพัฒนาให้เหมาะสมกับคณิตศาสตร์ ใช้สำหรับระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 – 6 มีสมาชิก 4 คน มีระดับความรู้ต่างกัน ครูเรียกนักเรียนที่มีระดับความรู้เดียวกันของแต่ละกลุ่มมาสอน ความยากง่ายของเนื้อหาที่สอนจะแตกต่างกัน เด็กกลับไปยังกลุ่มของตนและต่างคนต่างก็ทำงานที่ได้รับมอบหมาย แต่ช่วยเหลือซึ่งกันและกัน เมื่อเรียนจบหน่วยการเรียนรู้แต่ละหน่วย ครูจะทดสอบเด็ก ใช้ข้อสอบแตกต่างกัน ในแต่ละสัปดาห์ทุกคนสอบข้อสอบโดยไม่มีการช่วยเหลือกัน ครูนับจำนวนบทเรียนที่นักเรียนแต่ละกลุ่มทำได้ กลุ่มใด ทำได้มากกว่าเกณฑ์ที่ครูกำหนด กลุ่มนั้นจะได้รับรางวัลและเพิ่มคะแนนเป็นพิเศษให้กับกลุ่มที่ทำแบบฝึกหัดได้ถูกต้อง

4. เทคนิคร่วมมือกันเรียนรู้ (Cooperative Integrated Reading and Composition : CIRC)

การเรียนรู้แบบนี้อาจพัฒนาโดย สตีเวน สำหรับวิชาอ่านเขียนและทักษะอื่นทางภาษา สำหรับชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 – 5 แต่ละกลุ่มมีสมาชิก 4 คน ครูแบ่งนักเรียนออกเป็น 2 กลุ่ม คือ กลุ่มเก่งและกลุ่มอ่อน กลุ่มละ 2 คน จับคู่กัน ครูแยกสอนทีละกลุ่ม ขณะที่ครูสอนกลุ่มหนึ่งกลุ่มที่เหลือจะจับคู่ทำกิจกรรมดังต่อไปนี้ เช่น อ่านให้เพื่อนฟัง ทำนายว่าเรื่องที่อ่านจะจบลงอย่างไร เล่าเรื่องย่อให้เพื่อนฟัง ตอบคำถามท้ายบท ฝึกจดจำและสะกดคำ ค้นหาความหมายของคำศัพท์ที่ปรากฏในเรื่อง จากนั้นให้เด็กเก่งและเด็กอ่อนจับคู่กันทำงาน กิจกรรมที่ทำมักเป็นการสรุปจุดสำคัญของเรื่อง ฝึกอ่านเพื่อความเข้าใจ จัดทำโครงร่างของเรียงความ เขียนเรียงความและทบทวนเรียงความหรือเรื่องที่เขียนเพื่อปิดท้ายประกาศก่อนทดสอบจริง เด็กจะไม่ทำการทดสอบจนกว่าทั้งสองจะประเมินกันแล้ว พร้อมทั้งจะสอบเด็กคู่ใดทำคะแนนเฉลี่ยทั้งการอ่านและการเขียนได้สูงกว่าเกณฑ์ที่ครูกำหนด ได้รับการประกาศชมเชย

5. เทคนิคการต่อเรื่องราว 1 (Jigsaw I)

การเรียนรู้แบบนี้อาจพัฒนาโดย อีเลียตและคณะ เพื่อใช้กับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 – 6 วิธีนี้กลุ่มหนึ่งจะมีนักเรียน 6 คน ระดับความรู้ต่างกัน สมาชิกแต่ละคนไปเรียนร่วมกับสมาชิกกลุ่มอื่น ในหัวข้อที่ต่างกัน แล้วทุกคนกลับกลุ่มของตน เพื่อสอนเพื่อนในสิ่งที่ตนไปเรียนร่วมกับสมาชิกของกลุ่มอื่น การประเมินผลเป็นรายบุคคลรวมเป็นคะแนนของกลุ่ม

6. เทคนิคการต่อเรื่องราว 2 (Jigsaw II)

การเรียนรู้แบบนี้อาจพัฒนาโดย สลาวิน เป็นการผสมผสานของ Jigsaw I กับ STAD ใช้กับขั้นต้นของการศึกษาด้านสังคมหรือวิชาอื่นที่ต้องเรียนจากเนื้อหาในหนังสือมีสมาชิกกลุ่ม 4 – 5 คน นักเรียนทุกคนเรียนบทเรียนเดียวกัน สมาชิกแต่ละคนในกลุ่มให้ความสนใจในหัวข้อย่อยใน

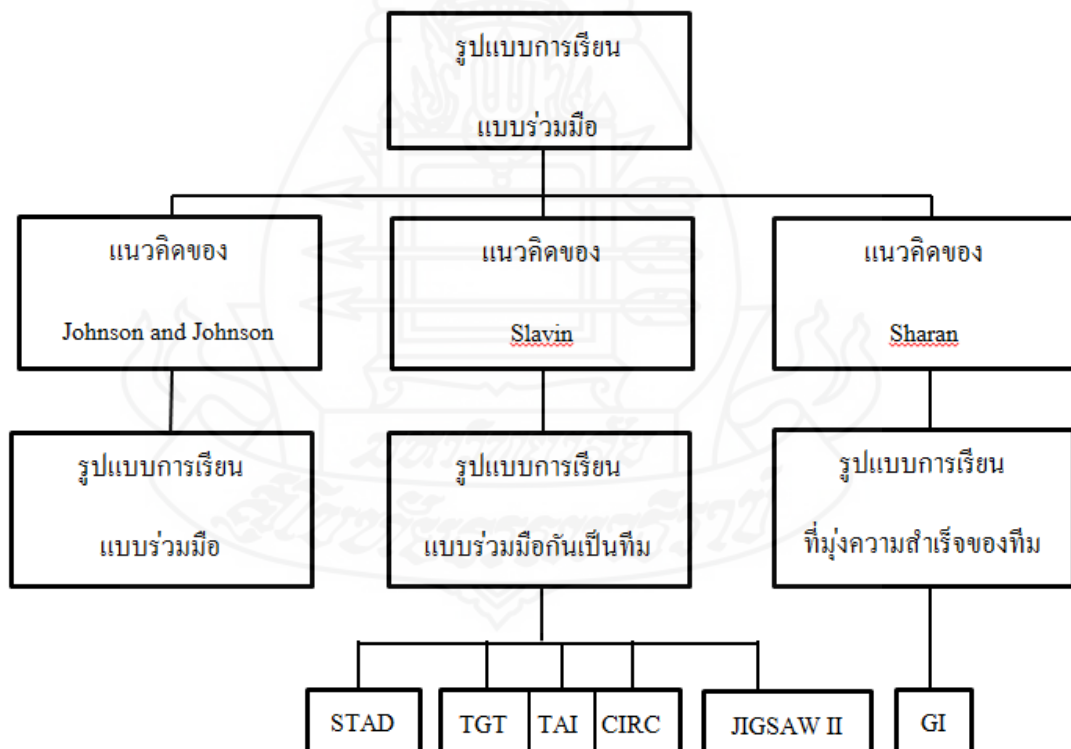
บทเรียนต่างกัน ใครที่สนใจหัวข้อเดียวกันจะไปประชุมกันคว่ำ อภิปราย แล้วกลับมาที่กลุ่มเดิมของตน เพื่อสอนเพื่อนในเรื่องที่ตนไปประชุมกับสมาชิกของกลุ่มอื่นมา जबบทเรียนมีการทดสอบผลของคะแนน กลุ่มที่พัฒนาขึ้นได้ตามมาตรฐานที่กำหนดจะได้รับรางวัล

7. เทคนิคการเรียนรู้แบบร่วมมือ (Learning Together)

การเรียนรู้แบบนี้ จอห์นสันและจอห์นสัน พัฒนาขึ้น วิธีนี้สมาชิกในกลุ่มมี 4-5 คน แต่ละคนมีระดับความรู้ต่างกัน ใช้สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 – 6 ครูทำการสอนทั้งชั้นเด็กแต่ละกลุ่มทำงานตามที่ครูมอบหมาย คะแนนของกลุ่มพิจารณาจากผลงานของกลุ่มสมาชิกกลุ่มมีปฏิสัมพันธ์ต่อกัน มีความรับผิดชอบในตัวเองต่องานที่ได้รับมอบหมาย สมาชิกกลุ่มมีทักษะในการทำงานกลุ่ม ครูสอนทักษะการทำงานกลุ่มและประเมินการทำงานกลุ่มของนักเรียน

8. เทคนิคกลุ่มสืบค้น (Group Investigation : GI)

วิธีนี้สมาชิกในกลุ่มมี 2 – 6 คน แต่ละกลุ่มเลือกหัวข้อเรื่องที่ต้องการค้นคว้าสมาชิกในกลุ่มแบ่งงานกันทำ กลุ่มเสนอผลงานหรือรายงานต่อหน้าชั้น การให้รางวัลหรือคะแนนให้เป็นกลุ่มสรุปรูปแบบของกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือดังแสดงในภาพที่ 2.1

ภาพที่ 2.1 แสดงรูปแบบการเรียนรู้แบบร่วมมือแบบต่าง ๆ

การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนโดยการเรียนแบบร่วมมือ จากการศึกษาปรัชญา และทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการเรียนแบบร่วมมือมีทฤษฎีสนับสนุน 4 ทฤษฎี ได้แก่ ทฤษฎีสานามของ เคิร์ท เลวิน ทฤษฎีกลุ่มสัมพันธ์ ทฤษฎีแรงจูงใจ ทฤษฎีการทำงานร่วมกัน ดังต่อไปนี้

2.1 ทฤษฎีสานามของเคิร์ท เลวิน

ทิสนา แชมมณี (2545: 6) ได้กล่าวถึงแนวคิดเกี่ยวกับทฤษฎีสานาม (Field Theory) ของ เคิร์ท เลวิน (Kurt Lewin) ซึ่งมีแนวคิดที่สำคัญของทฤษฎี ดังนี้

1. พฤติกรรมจะเป็นผลมาจากพลังความสัมพันธ์ของสมาชิกในกลุ่ม
2. โครงสร้างของกลุ่มเกิดจากการรวมกลุ่มของบุคคลที่มีลักษณะแตกต่างกัน
3. การรวมกลุ่มแต่ละครั้งจะต้องมีปฏิสัมพันธ์ระหว่างสมาชิกในกลุ่ม โดยเป็นปฏิสัมพันธ์ในรูปการกระทำ (act) ความรู้สึก (feel) และความคิด (think)
4. องค์ประกอบต่าง ๆ ดังที่กล่าวมาไว้ในข้อที่ 3 จะก่อให้เกิดโครงสร้างของกลุ่มแต่ละครั้ง ซึ่งมีลักษณะแตกต่างกันออกไปตามลักษณะของสมาชิกในกลุ่ม
5. สมาชิกในกลุ่มจะมีการปรับตัวเข้าหากันและพยายามช่วยกันทำงานซึ่งการที่บุคคลพยายามปรับบุคลิกภาพของตนที่มีความแตกต่างกันนี้จะก่อให้เกิดความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน และทำให้พลังหรือแรงผลักดันของกลุ่มที่ทำให้การทำงานเป็นไปด้วยดี

2.2 ทฤษฎีกลุ่มสัมพันธ์

ทิสนา แชมมณี (2545 : 142 -143) ได้กล่าวถึงทฤษฎีกลุ่มสัมพันธ์กับ กระบวนการจัดการเรียนการสอน ทฤษฎีกลุ่มสัมพันธ์ มีหลักการศึกษาที่เน้นหรือให้ความสนใจเป็นพิเศษในเรื่องของพฤติกรรมมนุษย์ที่มีผลต่อกันและกัน ทั้งนี้หลักการเรียนรู้บางประการดังนี้

1. การเรียนรู้เป็นกระบวนการที่ควรเป็นไปอย่างมีชีวิตชีวา ดังนั้น ผู้เรียนจึงควรมีบทบาทรับผิดชอบต่อการเรียนรู้ของตนเอง และมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนของตนเอง
2. การเรียนรู้เกิดขึ้นจากแหล่งต่าง ๆ มิใช่แหล่งใดแหล่งหนึ่งเพียงอย่างเดียว ประสบการณ์ ความรู้สึกนึกคิดของแต่ละคนถือว่าเป็นแหล่งเรียนรู้ที่สำคัญ
3. การเรียนรู้ที่ดีจะต้องเป็นการเรียนรู้ที่เกิดจากความเข้าใจ จึงจะช่วยให้ผู้เรียนจดจำ และสามารถนำการเรียนรู้ไปเป็นประโยชน์ การเรียนรู้ที่ผู้เรียนค้นพบด้วยตนเองมีส่วนช่วยให้ผู้เรียนเกิดความเข้าใจลึกซึ้งและจดจำได้ดี
4. การเรียนรู้กระบวนการเรียนรู้นั้นมีความสำคัญ หากผู้เรียนเข้าใจและมีทักษะในเรื่องนั้นแล้วจะสามารถใช้เป็นเครื่องมือในการแสวงหาความรู้และคำตอบต่าง ๆ ที่ตนต้องการได้
5. การเรียนรู้ที่มีความหมายต่อผู้เรียนคือการเรียนรู้ที่สามารถนำไปใช้ได้

ทั้งนี้ หลักการสอนตามหลักการเรียนรู้ของทฤษฎีความสัมพัทธ์ มีลักษณะสำคัญ ดังนี้

1. หลักการสอนที่ยึดนักเรียนเป็นสำคัญ ซึ่งเน้นให้ผู้สอนจัดการเรียนการสอนให้ผู้เรียนมีโอกาสเข้าร่วมกิจกรรมการเรียนรู้ให้มากที่สุดเท่าที่จะทำได้ เพราะการที่ผู้เรียนได้มีบทเรียนต่าง ๆ จะช่วยให้ผู้เรียนเกิดความพร้อม มีความกระตือรือร้นที่จะเรียน และเรียนอย่างมีชีวิตชีวา
2. หลักการสอนที่ยึดกลุ่มเป็นแหล่งความรู้ที่สำคัญ ซึ่งจะเน้นให้ผู้สอนพยายามจัดการเรียนการสอนให้ผู้เรียนได้มีโอกาสเรียนรู้จากกลุ่มให้มากขึ้น ทั้งนี้มนุษย์เป็นสัตว์สังคม จำเป็นต้องอาศัยร่วมกันกับผู้อื่น ซึ่งความคิด ความรู้สึก และพฤติกรรมมีผลกระทบต่อกันและกันอยู่เสมอ การให้ผู้เรียนได้ฝึกการเรียนรู้ได้เกิดความรู้ความเข้าใจและเรียนรู้ในลักษณะกลุ่มที่จะช่วยให้ผู้เรียนได้เกิดความรู้ความเข้าใจและเรียนรู้ที่จะปรับตัวให้สามารถอยู่และทำงานร่วมกับผู้อื่นได้
3. หลักการสอนที่ยึดความสำคัญของกระบวนการเรียนรู้ว่าเป็นเครื่องมือที่จำเป็นในการแสวงหาความรู้และคำตอบต่าง ๆ ดังนั้น ผู้สอนจึงควรพยายามเน้นให้ผู้เรียนได้คิดวิเคราะห์ถึงกระบวนการต่าง ๆ ในการแสวงหาคำตอบด้วย ไม่ใช่มุ่งแต่ที่จะได้คำตอบอย่างเดียวโดยไม่คำนึงถึงกระบวนการและวิธีการที่ได้คำตอบมา
4. หลักการสอนที่ยึดความสำคัญของการนำความรู้ไปใช้ในชีวิตประจำวันว่าเป็นสิ่งจำเป็นที่จะทำให้ความรู้มีความหมายลึกซึ้ง ดังนั้น ผู้สอนจึงพยายามจัดกระบวนการสอนที่ส่งเสริมผู้เรียนได้มีโอกาสค้นหาแนวทางที่จะนำความรู้ความเข้าใจที่ได้จากการเรียนไปใช้ในชีวิตประจำวัน

2.3 ทฤษฎีแรงจูงใจ

สจวร์ต ไรต์ (2550 :154) ได้กล่าวถึงความหมายของทฤษฎีแรงจูงใจคือ องค์ประกอบที่กระตุ้นให้เกิดพฤติกรรมที่มีจุดมุ่งหมาย แต่เนื่องจากเราไม่สามารถสังเกตแรงจูงใจให้โดยตรง จึงต้องอาศัยพฤติกรรมที่สังเกต ส่วนทฤษฎีแรงจูงใจ (Motivation Theory) ซึ่งเป็นแนวคิดที่ศึกษาเกี่ยวกับเหตุผลที่อยู่เบื้องหลังพฤติกรรมของบุคคล หรือส่งเสริมพฤติกรรมบางอย่าง รวมทั้งการยับยั้งพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ของบุคคล การประยุกต์ใช้ทฤษฎีแรงจูงใจทางการศึกษา ครูจำเป็นต้องเข้าใจพฤติกรรมที่นักเรียนแสดงออกมาว่าสืบเนื่องจากเรื่องใด มีอะไรเป็นแรงจูงใจ ดังนั้นการสร้างแรงจูงใจในการสอน ถือเป็นสิ่งที่สำคัญสำหรับครู ครูจะต้องพยายามหาแรงจูงใจเพื่อกระตุ้นให้นักเรียนมีความต้องการที่จะเรียนรู้โดยวิธีการต่าง ๆ ดังนี้

1. ครูควรศึกษาความต้องการของนักเรียนแต่ละวัย และจัดเนื้อหาวิชาให้สนองความต้องการของนักเรียน เนื้อหาที่สอนควรเกี่ยวกับชีวิตจริงและมีความหมายสำหรับนักเรียน

2. ก่อนเริ่มบทเรียนควรมีวิธีการนำเข้าสู่บทเรียน เพื่อดึงความสนใจและบอกให้นักเรียนทราบถึงจุดมุ่งหมายของบทเรียน
3. ครูควรแนะนำให้นักเรียนเริ่มหัดวางเป้าหมายในการเรียนสำหรับตนเอง เพราะคนที่เรียนหรือทำงานอย่างมีเป้าหมายจะกระทำด้วยความตั้งใจ
4. ในบรรยากาศของการเรียนการสอน ควรมีการไต่ถาม มีการอภิปรายและทำงานร่วมกันเป็นกลุ่มย่อย เพื่อให้นักเรียนเกิดความกระตือรือร้น มากรับฟังและทำความเข้าใจตลอดถึงการยอมรับซึ่งกันและกัน
5. ใช้วิธีการเสริมแรง (Reinforcement) ตามความเหมาะสมและความจำเป็น เพื่อให้นักเรียนมีพฤติกรรมที่พึงปรารถ และบางครั้งอาจลบพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ เพราะรางวัล คำชมเชย การยิ้ม การพยักหน้า การให้ความสนใจ เป็นต้น นับว่าเป็นตัวเสริมแรงที่มีอิทธิพลต่อนักเรียนเป็นอย่างมาก
6. ใช้การทดสอบจะเป็นเครื่องกระตุ้นให้นักเรียนเอาใจใส่ต่อการเรียน และมีการตื่นตัวในการเรียนอยู่ตลอดเวลา
7. ให้นักเรียนได้ทราบผลการทดสอบอย่างทั่วถึงว่าสิ่งที่ตนได้เรียนรู้ไปนั้นมีความเข้าใจถ่องแท้มากน้อยเพียงใด มีสิ่งใดที่ควรที่จะปรับปรุงแก้ไข วิธีการนี้จะทำให้นักเรียนเอาใจใส่ติดตามเนื้อหาวิชาอยู่ตลอดเวลา
8. การพานักเรียนออกไปทัศนศึกษาหรือการเชิญวิทยากรภายนอกมาให้ความรู้จะเป็นแนวทางหนึ่งที่จะกระตุ้นความสนใจของนักเรียนได้เป็นอย่างดี
9. การสอนหรือการมอบหมายกิจกรรมให้นักเรียนปฏิบัติและติดตามผลงานนักเรียนทำงานนั้นสำเร็จ นับว่าเป็นสิ่งสำคัญสำหรับการเรียนการสอนของครู เพราะความสำเร็จที่เกิดขึ้นกับนักเรียนครั้งหนึ่ง จะเป็นแรงกระตุ้นให้นักเรียนเกิดกำลังใจที่จะเรียนรู้ในคราวต่อไป

2.4 ทฤษฎีการทำงานร่วมกัน

โฮแมนส์ (Homans อ้างถึงใน สมยศ นาวิการ 2545 : 23) ได้อธิบายถึงหลักการสำคัญของทฤษฎีการทำงานร่วมกันไว้ว่า การทำงานร่วมกันเป็นกลุ่มนั้นต้องประกอบด้วยหลักการพื้นฐานสำคัญ 3 ประการ คือ

1. กิจกรรม
2. การทำงานร่วมกัน
3. ความรู้สึก

องค์ประกอบทั้ง 3 ประการนี้เกี่ยวโยงกันโดยตรง กล่าวคือ ถ้าหากบุคคลยังมีส่วนร่วมในกิจกรรมมากเท่าไร การกระทำร่วมและความรู้สึกของพวกเขาก็จะมีมากขึ้น บุคคลต่าง ๆ

ภายในกลุ่มเกี่ยวข้องกับบุคคลอื่นไม่เพียงแต่อยู่ใกล้ชิดกันเท่านั้น พวกเขาต้องตัดสินใจ ติดต่อกันสื่อสาร สนับสนุน ประสานงาน และประสบความสำเร็จในเป้าหมายเดียวกัน ด้วยสมาชิกภายในกลุ่มหรือองค์การที่เกี่ยวข้องกับลักษณะดังกล่าวจะมีแนวโน้มร่วมกันเข้าเป็นกลุ่มพลังที่สูงมาก

3. การเรียนแบบร่วมมือเทคนิคกลุ่มการแข่งขัน

โดยในงานวิจัยครั้งนี้จะเน้นการศึกษาเทคนิคกลุ่มการแข่งขัน (Team –Games- Tournament : TGT) โดยมีรายละเอียด ดังต่อไปนี้

3.1 ความหมายของการเรียนแบบร่วมมือเทคนิคกลุ่มการแข่งขัน

การเรียนแบบร่วมมือเทคนิคกลุ่มการแข่งขัน เป็นรูปแบบหนึ่งของการเรียนแบบร่วมมือ ซึ่งพัฒนาขึ้นโดย โรเบิร์ต อี สลาบิน (Robert E, Slavin) และคณะแห่งศูนย์วิจัยการเรียนการสอนระดับประถมและมัธยมศึกษาของมหาวิทยาลัยจอร์จ ฮอปกินส์ (Johns Hopkins University) การเรียนแบบร่วมมือเทคนิคกลุ่มการแข่งขันเป็นรูปแบบการเรียนที่เน้นให้นักเรียนลงมือปฏิบัติ เรียนรู้ด้วยตนเอง ในการเรียนจะแบ่งนักเรียนออกเป็นกลุ่ม ๆ กลุ่มละ 4 – 5 คน แต่ละกลุ่มประกอบด้วยนักเรียนที่มีความสามารถที่แตกต่างกัน การจัดกลุ่มอาจพิจารณาจากผลการเรียน หรือผลคะแนนการสอบที่ผ่านมา เน้นการเรียนโดยให้สมาชิกที่มีความสามารถแตกต่างกันได้มีปฏิสัมพันธ์ช่วยเหลือซึ่งกันและกันในการเรียน ครูเป็นผู้เลือกวิธีสอนตามความเหมาะสมของเนื้อหา นั้น ๆ หลังจากที่สอนแล้วแต่ละกลุ่มจะได้รับบัตรงานเพื่อนำไปศึกษาร่วมกันมีการแลกเปลี่ยนความคิดเห็น ซักถามกัน ผู้ที่มีความรู้ความเข้าใจต้องทำหน้าที่ในการอธิบายให้สมาชิกเข้าใจในเนื้อหาทั้งหมด เมื่อเรียนแล้วมีการทดสอบย่อย แต่ละสัปดาห์สมาชิกของกลุ่มต้องแข่งขันกันตอบคำถามกับสมาชิกกลุ่มอื่นที่มีความสามารถระดับเดียวกันที่ได้แข่งขันคะแนนที่ได้จากการแข่งขันของแต่ละคนจะนำมารวมกันเป็นคะแนนของกลุ่มตน มีการประกาศคะแนนกลุ่ม ถ้ากลุ่มใดได้คะแนนเฉลี่ยถึงเกณฑ์ที่กำหนดจะมีรางวัลหรือใบประกาศเกียรติคุณหรือสิ่งของอื่น ๆ มอบให้ ดังนั้น ทุกคนในกลุ่มต้องร่วมมือช่วยเหลือกันในการเรียนตลอดจนรับผิดชอบงานร่วมกัน มุ่งเน้นผลประโยชน์และความสำเร็จของกลุ่ม ดังนั้นสิ่งที่ทุกคนในกลุ่มควรคำนึงถึงมี 3 ประการคือ (Slavin, 1990 : 66-67)

1. รางวัลของกลุ่ม ซึ่งจะได้รับเมื่อกลุ่มทำคะแนนเฉลี่ยได้ถึงเกณฑ์ที่กำหนด
2. ความรับผิดชอบรายบุคคล หมายถึง สมาชิกทุกคนจะต้องเข้าใจเนื้อหาเป็นอย่างดี สมาชิกที่เข้าใจดีต้องอธิบายให้ทุกคนในกลุ่มเข้าใจง่าย เพราะเมื่อมีการแข่งขันที่โหดแข่งขัน

สมาชิกต้องทำด้วยตนเองไม่มีการช่วยเหลือกัน แต่ละคะแนนที่แต่ละคนได้รับจะนำมาเป็นคะแนนเฉลี่ยของกลุ่ม

3. โอกาสความสำเร็จที่เท่าเทียมกัน หมายถึง สมาชิกทุกคนในกลุ่มมีโอกาสที่จะทำดีที่สุด และประสบผลสำเร็จเท่าเทียมกัน เพราะแต่ละคนจะได้แข่งขันกับผู้ที่มีความสามารถระดับเดียวกัน นักเรียนที่เรียนเก่ง ปานกลางหรืออ่อน มีโอกาสทำคะแนนได้ดีเท่า ๆ กัน

ดังนั้น จึงมีนักการศึกษาหลายท่านให้ความหมายที่ใกล้เคียงกันของการเรียนแบบร่วมมือเทคนิคกลุ่มการแข่งขันได้ ดังนี้

อ้อมใจ นักริยะกุล (2546 : 28) ได้กล่าวถึงความหมายของการเรียนแบบร่วมมือเทคนิคกลุ่มการแข่งขัน หรือ เทคนิคการแข่งขันเป็นทีม คือ วิธีการเรียนที่เปิดโอกาสให้นักเรียนทำงานร่วมกันเป็นกลุ่มย่อยโดยแต่ละความสามารถ ร่วมมือกันทำงานที่ได้รับมอบหมาย แลกเปลี่ยนประสบการณ์ และความคิดเห็น เพื่อทำงานร่วมกันให้บรรลุเป้าหมาย โดยหลังจากที่ได้เรียนเนื้อหาแล้วจัดให้มีการแข่งขันระหว่างกลุ่มนักเรียนที่มีความสามารถระดับเดียวกัน ผลคะแนนที่ได้จากการแข่งขันของแต่ละคนจะนำไปรวมเป็นคะแนนของกลุ่มที่ตนเป็นสมาชิก

วัชรรา เล่าเรียนดี (2547: 15) ได้กล่าวถึงความหมายของการเรียนแบบร่วมมือเทคนิคกลุ่มการแข่งขัน หรือ TGT คือ ครูต้องดำเนินการสอนในสาระความรู้หรือทักษะต่าง ๆ ให้นักเรียนทั้งชั้นก่อนจนแน่ใจว่านักเรียนทุกคนรู้และเข้าใจในสาระความรู้ นั้น หรือรู้และเข้าใจแนวทางการปฏิบัติพอสมควรก่อน แล้วจึงจัดกลุ่มให้นักเรียนร่วมมือกันเรียนรู้ตามใบงาน หรือใบกิจกรรมที่เตรียมไว้ล่วงหน้าในแต่ละหน่วยการเรียนรู้ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้นักเรียนในกลุ่มได้ร่วมมือกันศึกษา และทำแบบฝึกหัด คนเก่ง คอยช่วยเหลือ คอยแนะนำอธิบายให้เพื่อนสมาชิกที่เรียนด้อยกว่าภายในกลุ่มสมาชิกที่เรียนอ่อนกว่าจะต้องยอมรับ รวมทั้งพยายามถามและตอบร่วมเรียนรู้และฝึกปฏิบัติ จนรู้และเข้าใจในเนื้อหาสาระเหล่านั้นอย่างถ่องแท้ ที่สำคัญอย่างยิ่งสมาชิกกลุ่มทุกคนต้องยอมรับผลงานและผลการเรียนรู้จากการทำแบบทดสอบ นั่นถือว่าเป็นผลงานที่ทุกคนมีส่วนร่วมในการรับผิดชอบและเป็นผลงานหรือผลปฏิบัติของกลุ่ม

สารสิน เล็กเจริญ (2554: 35) ได้กล่าวถึงความหมายของการเรียนแบบร่วมมือเทคนิคกลุ่มการแข่งขัน TGT (Teams – Games Tournament) คือ การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่แบ่งผู้เรียนเป็นกลุ่ม ๆ ละ 4 -6 คน แต่ละความสามารถด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในระดับเก่ง ปานกลาง และอ่อน ภาระงานของกลุ่ม คือ หลังจากทีครูนำเสนอบทเรียนสำหรับการแข่งขัน ในการแข่งขันครูจะจัดให้นักเรียนที่มีผลการเรียนในระดับเดียวกันแข่งขันกัน คะแนนที่สมาชิกทำได้จะนำมารวมกันเป็นคะแนนของกลุ่ม กลุ่มที่ได้รางวัลคือกลุ่มที่ทำคะแนนได้สูงสุด

จากการศึกษาความหมายของกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิคกลุ่มการแข่งขัน หมายถึง วิธีการเรียนเป็นการเปิดโอกาสให้นักเรียนได้ทำงานกลุ่มร่วมกันเป็นกลุ่มย่อยโดยคละความสามารถ มีการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นและประสบการณ์ ร่วมกันทำงานที่ได้รับมอบหมายจนบรรลุเป้าหมาย สมาชิกทุกคนมีความรับผิดชอบร่วมกัน หลังจากที่ได้เรียนรู้เนื้อหาแล้วจัดให้มีการแข่งขันระหว่างนักเรียนที่มีระดับความสามารถเดียวกัน คะแนนที่ได้จากการแข่งขันของสมาชิกในกลุ่มแต่ละคนจะนำไปรวมเป็นคะแนนประจำของกลุ่มที่ตนเป็นสมาชิก

3.2 องค์ประกอบของการเรียนแบบร่วมมือเทคนิคกลุ่มการแข่งขัน

การเรียนแบบร่วมมือเทคนิคกลุ่มการแข่งขัน มีองค์ประกอบสำคัญ 5 ประการ ดังนี้

Slavin (1990 : 84-86) ได้กล่าวถึงองค์ประกอบของการเรียนแบบร่วมมือเทคนิคกลุ่มการแข่งขัน

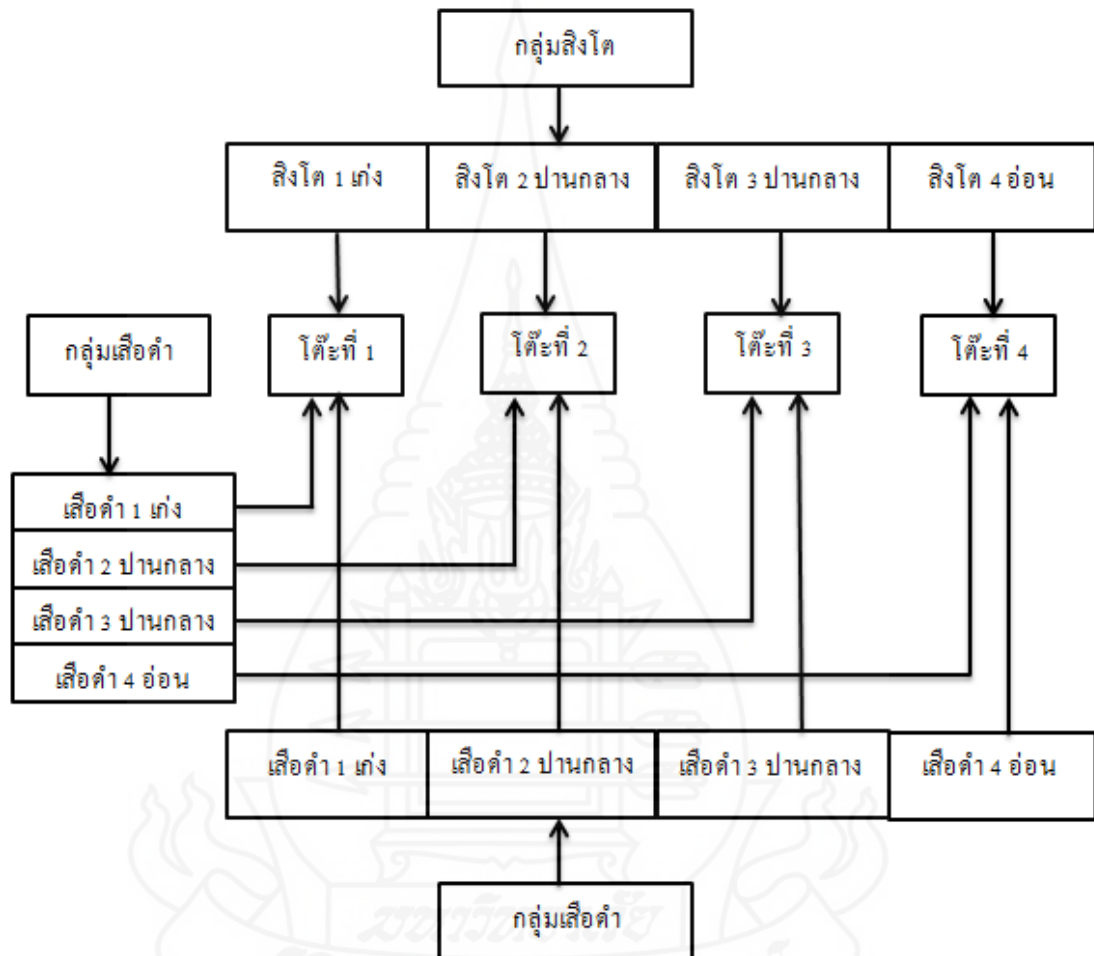
1. การสอนในชั้นเรียน (Class Presentations) นักเรียนจะได้รับเนื้อหาซึ่งครูเป็นผู้สอนส่วนใหญ่จะเป็นการบรรยาย อภิปราย และอาจใช้สื่อการสอนอื่น ๆ ประกอบการสอนรวมด้วยก็ได้ การสอนในชั้นเรียนครูจะเน้นว่านักเรียนต้องให้ความสนใจเนื้อหาที่ครูสอนอย่างจริงจัง เพราะจะช่วยให้นักเรียนประสบความสำเร็จในการแข่งขัน

2. การจัดกลุ่ม (Teams) แต่ละกลุ่มประกอบด้วยนักเรียน 4 -5 คน สมาชิกในกลุ่มมีความแตกต่างในเรื่อง ความสำเร็จในการเรียน เพศ และเชื้อชาติ หน้าที่สำคัญของกลุ่ม คือ เตรียมตัวสมาชิกเพื่อเล่นเกมและการแข่งขันหลังจากการเรียนการสอนในชั้นเรียนสิ้นสุดลง แต่ละกลุ่มต้องช่วยกันทำแบบฝึกหัด เพื่อแลกเปลี่ยนความคิดเห็น และแก้ไข ข้อผิดพลาดของสมาชิกในกลุ่ม จุดเน้นในกลุ่มคือ ทำให้ดีที่สุดเพื่อชัยชนะของทีม และเพื่อช่วยเหลือเพื่อนร่วมกันให้มากที่สุด ซึ่งจะทำให้นักเรียนมีความรู้สึกที่ดีต่อกัน มีความภาคภูมิใจในตนเองและยอมรับฟังความคิดเห็น แนวคิดของผู้อื่น

3. เกม (Games) ในการเล่นเกมนักเรียนจะได้ตอบคำถามที่เกี่ยวกับเนื้อหาที่เรียนไปแล้วจากชั้นเรียนและจากการทำแบบฝึกหัดกับเพื่อนในกลุ่ม นักเรียนแต่ละคนในกลุ่มต้องออกมาแข่งขันตอบคำถามที่โต้แย้งกับสมาชิกกลุ่มอื่น ๆ คำถามที่ถามจะเขียนหมายเลขคำถามไว้ให้นักเรียนต้องหยิบบัตรหมายเลขและพยายามตอบคำถามตามหมายเลขที่จับได้ การเล่นเกมของแต่ละโต๊ะจะอนุญาตให้ผู้เล่นท้าทายคนอื่นในการตอบคำถาม ถ้าเห็นว่าคนที่ตอบคำถามนั้นให้คำตอบที่ไม่ถูกต้อง

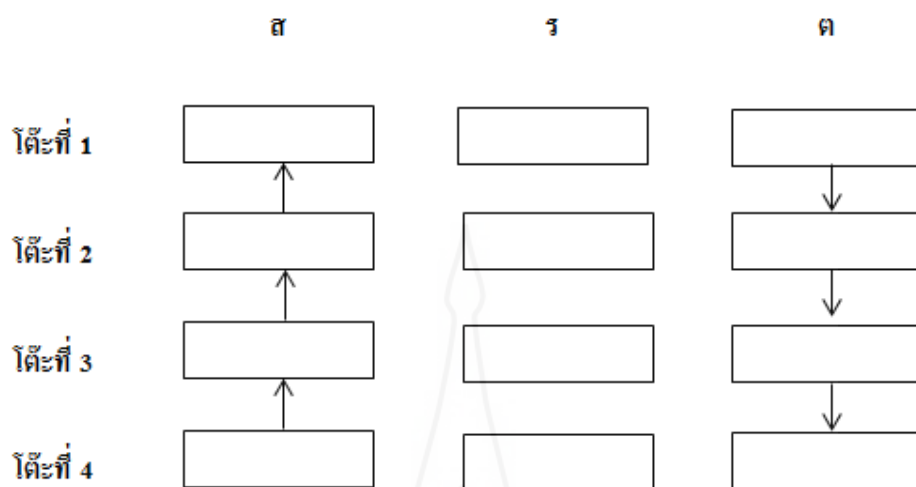
4. การแข่งขัน (Tournaments) การแข่งขันจะจัดขึ้นปลายสัปดาห์หลังจากที่ครูได้สอนเนื้อหาและแต่ละกลุ่มได้ฝึกตอบคำถามจากแบบฝึกหัด การแข่งขันในครั้งแรกครูจะจัดให้

นักเรียนนั่งประจำแต่ละโต๊ะแข่งขันโต๊ะละ 4 คน โดยนักเรียนที่มีความสามารถระดับเดียวกันจะแข่งขันกันในเกมการแข่งขัน จะจัดโต๊ะแข่งขันตามลำดับความสามารถของผู้แข่งขัน โต๊ะที่ 1 เป็นโต๊ะแข่งขันที่มีความสามารถสูงสุด (เรียนเก่ง) โต๊ะที่ 2-3 เป็นโต๊ะแข่งขันที่มีความสามารถรองลงมา (เรียนปานกลาง) และ โต๊ะที่ 4 เป็นโต๊ะแข่งขันที่มีความสามารถต่ำที่สุด (เรียนอ่อน) ดังภาพที่ 2.2

ภาพที่ 2.2 การจัดโต๊ะการแข่งขัน

เมื่อการแข่งขันผ่านไปในแต่ละหนึ่งสัปดาห์นักเรียนจะต้องสลับเปลี่ยนโต๊ะการแข่งขัน โดยดูจากผลการแข่งขันผู้ชนะแต่ละโต๊ะจะต้องเลื่อนไปแข่งขันโต๊ะที่อันดับสูงกว่า ส่วนผู้ที่ได้คะแนนต่ำสุดจะเลื่อนลงไปแข่งขันโต๊ะที่อยู่ระดับต่ำกว่าเดิม ยกเว้นผู้ที่ได้คะแนนสูงสุดของโต๊ะที่ 1 และผู้ที่ได้คะแนนต่ำสุดของโต๊ะที่ 4 สำหรับผู้ที่ได้คะแนนรองยังแข่งขันอยู่โต๊ะเดิม จะสังเกตเห็นได้ว่า ในบางครั้งนักเรียนอาจจะไม่ได้แข่งขันที่โต๊ะที่เหมาะสมกับความสามารถก็ตามแต่ในที่สุดจะได้เลื่อนไปยังโต๊ะที่เหมาะสมกับนักเรียนในที่สุด ดังภาพที่ 2.3

ภาพที่ 2.3 การสลับเปลี่ยนโต๊ะการแข่งขัน

5. การตระหนักถึงความสำเร็จของกลุ่ม (Teams Recognition) การที่กลุ่มจะได้รับรางวัลหรือใบประกาศนียบัตรก็ต่อเมื่อกลุ่มได้คะแนนเฉลี่ยสูงถึงเกณฑ์ที่กำหนด

เกษม วิจิโน (2535: 15-17 อ้างอิงจาก Allenand; et al .1970: 319-326) ได้กล่าวถึงองค์ประกอบ 3 ประการ ดังนี้

1. ทีม (Teams) การแบ่งนักเรียนออกเป็นทีม แต่ละทีมจะมีนักเรียนหลากหลายในเรื่องของ เพศ ระดับผลสัมฤทธิ์ โดยแต่ละทีมจะมีผู้ที่มีผลสัมฤทธิ์สูง 1 คน ปานกลาง 2 คน และต่ำ 1 คน แต่ละทีมต้องมีการประมาณความสามารถทางการเรียนในระดับเดียวกัน ตลอดช่วงของการใช้ TGT สมาชิกจะสังกัดกลุ่มอย่างถาวร แต่ละกลุ่มจะได้รับการฝึกฝนที่เหมือนกันหรือการสอนลักษณะเดียวกัน และในกลุ่มจะช่วยเหลือซึ่งกันและกันในการทบทวนสิ่งที่ครูสอน

2. เกม (Games) เกมที่นำมาใช้เป็นการฝึกทักษะ ซึ่งเน้นที่เนื้อหาหลักสูตร นักเรียนจะได้ตอบปัญหาเกมบนบัตรหรือเอกสารที่มีแต่ละทักษะ ซึ่งเน้นเฉพาะกฎเกณฑ์พื้นฐานสำคัญ คือการแข่งขัน

3. การแข่งขัน (Tournament) การฝึกในกลุ่มจะมีการแข่งขัน การแข่งขันจะมีสัปดาห์ละ 1 ครั้ง หรือ 2 ครั้ง โดยให้งานชนิดที่แต่ละทีมต้องแข่งขันกัน แต่ละทีมจะได้รับการประเมินคร่าว ๆ ในระดับผลสัมฤทธิ์ว่าทีมไหนจะได้คะแนนสูงสุด แต่ละคาบเรียนในปลายคาบเรียนนักเรียนหรือผู้เล่นทุกคนจะได้เปรียบเทียบคะแนนของแต่ละกลุ่มว่ากลุ่มใดที่ได้คะแนนสูงสุด ปานกลาง หรือ ต่ำ กลุ่มใดได้คะแนนสูงสุด จะมีคะแนนพิเศษบวกแยกจากคะแนนสมาชิกแต่

ละคนและมีการบวกรวมกับครั้งก่อน ๆ แล้วจะมีการปรับวิธีการและเกิดการแลกเปลี่ยนความรู้กัน ผลคะแนนจะประกาศในลักษณะจดหมายข่าว สัปดาห์ละครั้ง

สมศักดิ์ ภู่วิภาคารวรรณ (2544 : 4-6) ได้กล่าวถึง องค์ประกอบของกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิคกลุ่มแข่งขัน แบ่งได้ 5 ตอน ดังนี้

1. การสอนในชั้นเรียน (Class Presentation)
2. ทีม (Team)
3. เกมส์ (Games)
4. การแข่งขัน (Tournaments)
5. การออกจดหมายข่าว (Newsletters)

วัชร เล่าเรียน (2547 : 15) ได้กล่าวถึงองค์ประกอบของกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิคกลุ่มแข่งขัน ดังนี้

1. การสอนเนื้อหา ครูต้องดำเนินการสอนในสาระความรู้หรือทักษะต่าง ๆ ให้นักเรียนทั้งชั้นเรียนก่อนจนแน่ใจว่านักเรียนทุกคนรู้และเข้าใจในความรู้นั้น หรือรู้และเข้าใจแนวทางการปฏิบัติพอสมควรก่อนที่จะให้นักเรียนจัดกลุ่ม
2. การจัดกิจกรรมกลุ่ม ครูจัดกลุ่มให้นักเรียนร่วมมือกันเรียนรู้ตามใบงานหรือใบกิจกรรมที่เตรียมไว้ล่วงหน้าในแต่ละหน่วยการเรียนรู้ หรือแต่ละชั่วโมงสอน โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้นักเรียนในกลุ่มได้ร่วมกันศึกษาและทำแบบฝึกหัด คนเก่งคอยช่วยเหลือ แนะนำ และอธิบายให้เพื่อนสมาชิกที่เรียนด้อยกว่าภายในกลุ่ม สมาชิกที่เรียนอ่อนกว่าจะยอมรับ รวมทั้งพยายามถามและตอบร่วมเรียนรู้และฝึกปฏิบัติ จนรู้และเข้าใจในความรู้เหล่านั้นอย่างชัดเจน ที่สำคัญสมาชิกกลุ่มทุกคนต้องรู้จักการยอมรับว่าผลงานและผลการเรียนรู้จากการทดสอบคือผลงานที่ทุกคนมีส่วนร่วมรับผิดชอบและเป็นผลการปฏิบัติของกลุ่ม
3. การแข่งขัน นักเรียนแต่ละกลุ่มจะแข่งขันกันตอบคำถามที่เกี่ยวข้องกับเรื่องที่เรียน โดยครูจะเตรียมคำถามให้นักเรียนตอบ โดยอาจจะสร้างข้อคำถามให้มี 3 ระดับ คือคำถามสำหรับเด็กเรียนเก่ง เด็กเรียนปานกลาง และเด็กเรียนอ่อน เป็นต้น หรืออาจจะเป็นข้อคำถามคละกันทั้งยากและง่าย ให้แต่ละกลุ่มตอบคำถามเหล่านั้น คำถามอาจจะเหมือนกันก็ได้ โดยให้เหมาะสมกับระดับความพร้อมของนักเรียน พร้อมกับจำแนกเวลาในการทำแบบฝึกหัดเพื่อการแข่งขันในแต่ละครั้งก็ได้

จากการศึกษาองค์ประกอบของการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิคกลุ่มการแข่งขัน มีองค์ประกอบที่สำคัญ สรุปได้ดังนี้คือ การเสนอเนื้อหา หรือบทเรียนใหม่ การจัดทีม เป็นการจัดทีมผู้เรียนโดยศิลปะและความสามารถ เกมตอบคำถามง่าย ๆ การจัดการแข่งที่อาจจะจัดขึ้นปลาย

สัปดาห์ หรือท้ายบทเรียนก็ได้ซึ่งจะเป็นคำถามเกี่ยวกับเนื้อหาที่เรียนมาแล้ว และการยอมรับความสำเร็จของทีม

3.3 ขั้นตอนการเรียนรู้โดยใช้การเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิคกลุ่มการแข่งขัน

Slavin (1990 : 86-89) ได้กล่าวถึงการเรียนรู้โดยใช้การเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิคกลุ่มการแข่งขัน สรุปได้ดังนี้

1. การเตรียมการสอน (Preparation)

1.1 ครูจะต้องเตรียมการในสิ่งต่อไปนี้

1.1.1 การเตรียมเนื้อหาวิชาที่สอน ในวันที่ 1 และ 2 ของสัปดาห์

1.1.2 การเตรียมแบบฝึกหัด เพื่อให้ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มได้ฝึกฝนก่อนเข้าแข่งขันกับกลุ่มอื่น

1.1.3 การเตรียมการแข่งขัน ซึ่งครูต้องเตรียมบัตรหมายเลขคำถาม (Number Cards) กระดาษคำถาม (Game Sheet) กระดาษคำตอบ (Game Answer Sheet) และกระดาษบันทึกคะแนน (Game Score Sheet) ไว้ที่โต๊ะแข่งขันลง 1 ชุด

1.1.4 การเตรียมทำจดหมายข่าว ซึ่งครูต้องใช้ข้อมูลที่ได้จากการบันทึกผลคะแนนของแต่ละโต๊ะแข่งขันมาสรุปเป็นรายงานผลลงในจดหมายข่าวเพื่อแจกนักเรียนและผู้ปกครองทุกสัปดาห์

1.2 การจัดกลุ่มผู้เรียน ครูเป็นผู้จัดนักเรียนเข้ากลุ่ม ไม่ให้นักเรียนจัดกลุ่มเอง เพราะนักเรียนจะเลือกเฉพาะเพื่อนที่ชอบพอกัน แต่ละกลุ่มจะประกอบด้วย สมาชิก 4-5 คน ถ้ามีสมาชิก 4 คน จะประกอบด้วยนักเรียนเก่ง 1 คน ปานกลาง 2 คน อ่อน 1 คน ถ้ามีสมาชิก 5 คน จะมีนักเรียนปานกลางเพิ่มอีก 1 คน ขั้นตอนการจัดกลุ่มผู้เรียนมีดังนี้

1.2.1 จัดทำเอกสารสำหรับเก็บข้อมูลของแต่ละกลุ่ม (Team Surgery Sheet)

1.2.2 จัดอันดับนักเรียนโดยใช้คะแนนจากการทดสอบ หรือ ผลการเรียนรู้ที่ผ่านมา เรียงจากนักเรียนที่ได้คะแนนสูงสุดไปถึงต่ำสุด

1.2.3 กำหนดจำนวนกลุ่ม แต่ละกลุ่มควรมีสมาชิก 4 -5 คน การกำหนดจำนวนกลุ่มทำได้โดยเอา 4 ไปหารจำนวนนักเรียนทั้งหมด ถ้าหารไม่ลงตัวก็必有กลุ่มมีสมาชิก 5 คน เช่น ถ้ามีนักเรียนทั้งหมด 22 คน จะจัดให้ 5 กลุ่ม โดยจะมี 3 กลุ่มที่มีสมาชิกกลุ่มละ 4 คน ส่วนอีก 2 กลุ่มมีสมาชิกกลุ่มละ 5 คน

1.2.4 การจัดนักเรียนเข้าประจำกลุ่ม ในการจัดควรมีการจัดให้สมดุลกัน เพื่อให้แต่ละกลุ่มจะได้มีสมาชิกที่มีความสามารถโดยเฉลี่ยใกล้เคียงกัน โดยแต่ละกลุ่มจะ

ประกอบด้วยนักเรียนที่มีระดับความสามารถทางการเรียนในระดับสูง ปานกลาง และต่ำ ถ้ากลุ่มที่จัดขึ้นอยู่กับลำดับของผลการเรียนที่ผ่านมาอาจจะจัดนักเรียนเข้าประจำกลุ่มได้ เช่น ในห้องหนึ่งมีนักเรียน 32 คน สามารถจัดนักเรียนได้เป็น 8 กลุ่ม โดยจัดเรียงนักเรียนที่มีผลการเรียนที่ผ่านมาจากสูงสุดไปต่ำสุดอาจใช้ตัวอักษร 8 ตัว จาก A ถึง H เป็นชื่อกลุ่มแล้วจัดนักเรียนเข้ากลุ่ม ดังตารางที่ 2.1

ตารางที่ 2.1 การจัดนักเรียนเข้าประจำกลุ่ม

กลุ่มนักเรียน	ลำดับที่	ชื่อกลุ่ม	กลุ่มนักเรียน	ลำดับที่	ชื่อกลุ่ม
กลุ่มเก่ง	1	A	กลุ่มปานกลาง	17	A
	2	B		18	B
	3	C		19	C
	4	D		20	D
	5	E		21	E
	6	F		22	F
	7	G		23	G
	8	H		24	H
กลุ่มปานกลาง	9	H	กลุ่มอ่อน	25	H
	10	G		26	G
	11	F		27	F
	12	E		28	E
	13	D		29	D
	14	C		30	C
	15	B		31	B
	16	A		32	A

1.2.5 ให้นักเรียนเขียนชื่อสมาชิกของแต่ละกลุ่มลงในเอกสารสำหรับเก็บข้อมูลของแต่ละกลุ่มและตั้งชื่อกลุ่ม จากนั้นครูจะบอกให้นักเรียนทราบว่ากลุ่มที่จัดนี้เป็นกลุ่มถาวรทุกคนในกลุ่มต้องเรียนและทำกิจกรรมต่าง ๆ ร่วมกันตลอดไปจนสิ้นสุดการเรียน

1.3 การจัดนักเรียนเข้าประจำโต๊ะแข่งขันเมื่อเริ่มต้นแข่งขันครูเป็นผู้จัด โดยมีขั้นตอนการจัดดังนี้

1.3.1 จัดทำเอกสารสำหรับจัดนักเรียนเข้าประจำโต๊ะแข่งขัน

1.3.2 เขียนรายชื่อนักเรียนโดยเรียงลำดับจากนักเรียนที่มีผลการเรียนที่ผ่านมาจากสูงสุดไปที่ต่ำสุด เช่นเดียวกับตารางที่ 2.1 ถ้าจำนวนนักเรียนในชั้นเรียนเป็นจำนวนที่ 4 หารลงตัว โต๊ะแข่งขันทุกโต๊ะจะประกอบด้วยผู้เข้าแข่งขัน 4 คน ถ้านักเรียนในชั้นเรียนเป็นจำนวนที่ 4 หารไม่ลงตัว เช่น จำนวนนักเรียนในชั้นมี 17 คน จะมีโต๊ะแข่งขัน 4 โต๊ะ ประกอบด้วยโต๊ะแข่งขัน 3 โต๊ะ ที่มีผู้แข่งขัน 4 คน และอีก 1 โต๊ะมีผู้เข้าแข่งขัน 5 คน อาจจัดผู้ที่ได้คะแนนสูงสุด 4 คนแรก แข่งขันกันที่โต๊ะที่ 1 ผู้ที่ได้คะแนนรองลงมา 8 คน แข่งขันกันที่โต๊ะที่ 2 และ 3 ส่วนผู้ที่ได้คะแนนต่ำ 5 คนสุดท้าย จะแข่งขันกันที่โต๊ะที่ 4 ซึ่งเป็นโต๊ะสุดท้าย

2. ตารางกิจกรรม (Schedule of Activities) การสอนโดยใช้กิจกรรมการเรียนแบบเกมการแข่งขันเป็นทีม มีขั้นตอนของการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ดังนี้

2.1 ขั้นสอน (Teach) เป็นการสอนความคิดรวบยอด นำเสนอบทเรียนใหม่ อาจเป็นการสอนโดยตรงหรือการสอนโดยการอภิปรายโดยครูจะดำเนินการสอน โดยมีการใช้สื่อการสอนที่หลากหลาย เช่น วัสดุทัศนหรือสื่ออื่น ๆ แต่จะต่างจากการเรียนปกติ โดยนักเรียนจะต้องให้ความสนใจเป็นพิเศษเพื่อที่จะนำความรู้ไปใช้ในการแข่งขันภายหลัง ซึ่งการสอนก็จะเป็นไปตามแผนการสอนอาจใช้เวลา 1-2 คาบ ซึ่งมีรายละเอียดขั้นตอน สรุปได้ดังนี้

2.1.1. การนำเข้าสู่บทเรียน เป็นการเร้าความสนใจของนักเรียนให้เกิดความอยากรู้อยากเห็น เป็นการบอกให้นักเรียนทราบถึงเรื่องที่เรียนและความสำคัญของเรื่องที่เรียนกระตุ้นให้นักเรียนอยากเรียนด้วยการสาธิตหรือยกปัญหาต่าง ๆ ในชีวิตประจำวันหรือเป็นบทบทวนบทเรียนสั้น ๆ เกี่ยวกับทักษะ หรือข้อมูลที่นักเรียนควรรู้

2.1.2 การพัฒนา ครูควรปฏิบัติกิจกรรมดังนี้

- 1) กำหนดจุดประสงค์การเรียนรู้
- 2) เน้นความหมายของสิ่งที่เรียน
- 3) แสดงให้นักเรียนเห็นถึงแนวคิดหรือทักษะต่าง ๆ ที่จะเกิดโดยใช้อุปกรณ์ หรือ สื่อการสอน หรือการให้ตัวอย่างหลายๆ ตัวอย่างที่เห็นชัดเจน
- 4) ประเมินความเข้าใจของนักเรียนบ่อย ๆ โดยใช้คำถาม

5) อธิบายคำตอบว่าทำไมจึงถูกหรือผิด ยกเว้นกรณี que เห็นว่าชัดเจนแล้ว

6) เสนอโนมติต่อไป ถ้าเห็นว่านักเรียนเข้าใจแนวคิดหลักของเรื่องที่สอนแล้ว

7) ลดความขัดแย้งทางด้านความคิด โดยการกำหนดกรอบให้อยู่ในเรื่องที่กำลังสอน จัดสิ่งแทรกซ้อนต่าง ๆ โดยการถามคำถามต่าง ๆ และนำเสนอบทเรียนให้จบอย่างรวดเร็ว

2.1.3 การฝึกโดยใช้แนวปฏิบัติ เพื่อเป็นการเปิดโอกาสให้นักเรียนฝึกปฏิบัติเกี่ยวกับบทเรียนที่กำลังเรียน โดยการแนะแนวทางให้เพื่อให้ผู้เรียนมีจุดมุ่งหมายในการปฏิบัติในการฝึกฝน มีแนวทางในการปฏิบัติ ดังนี้

1) ให้นักเรียนทุกคนช่วยแก้ปัญหา หรือ ตัวอย่าง หรือ หาคำตอบสำหรับคำถามนั้น ๆ

2) สุ่มนักเรียนเพื่อตอบคำถาม ซึ่งวิธีการนี้จะทำให้นักเรียนทุกคนเตรียมการตอบคำถามไว้ทุกคน

3) ไม่ควรให้ทำงานที่ใช้เวลานานอาจทำให้นักเรียนทำโจทย์หรือตัวอย่าง 1-2 ข้อ แล้วให้ข้อมูลย้อนกลับทันที

2.2 การเรียนเป็นกลุ่ม (Team Study) หลังจากทีครูสอนเนื้อหาในบทเรียนแล้วให้นักเรียนได้ปฏิบัติงานร่วมกันเป็นกลุ่ม ใช้เวลา 1-2 คาบ โดยศึกษาใบงานร่วมกับเพื่อน ๆ ในกลุ่ม ซึ่งแต่ละกลุ่มจะได้รับบัตรงานและบัตรเฉลยคำตอบกลุ่มละ 2 ชุด เพื่อจะทำให้นักเรียนในกลุ่มได้ทำงานร่วมกัน โดยแบ่งนักเรียนออกเป็นกลุ่ม กลุ่มละ 4 คน โดยสมาชิกกลุ่มมีความสามารถแตกต่างกัน และให้นักเรียนร่วมกันศึกษาและปฏิบัติกิจกรรม อาจมีการอภิปรายร่วมกัน ทบทวนเปรียบเทียบคำตอบและแก้ไขข้อบกพร่อง หรือ จุดอ่อนของเพื่อนร่วมทีม (ถ้ามี) เพื่อให้ทุกคนเกิดการเรียนรู้และช่วยเหลือกัน สมาชิกทุกคนจะต้องพยายามทำให้ดีที่สุดเพื่อความสำเร็จร่วมกันของทีมและเพื่อความสัมพันธ์อันดีต่อกันในคาบแรกของการเรียนเป็นกลุ่ม ในระยะแรกครูควรอธิบายให้นักเรียนเข้าใจถึงแนวทางในการทำงานร่วมกัน เทคนิคต่าง ๆ ในการเรียนเป็นกลุ่ม หรือกฎของกลุ่มที่อาจคิดประกาศหรือบนกระดานดำไว้ก็ได้ ดังนี้

2.2.1 นักเรียนทุกคนต้องรับผิดชอบในการให้สมาชิกในกลุ่มเข้าใจในเนื้อหา

2.2.2 สมาชิกทุกคนจะเรียนจบบทเรียน หรือเสร็จชิ้นงานที่ได้รับมอบหมายก็ต่อเมื่อสมาชิกทุกคนในกลุ่มเรียนรู้เนื้อหาเป็นอย่างดี

2.2.3 นักเรียนควรขอความช่วยเหลือจากเพื่อนในกลุ่มก่อนที่จะถามครู

2.2.4 นักเรียนควรปรึกษาพูดคุยกันเบา ๆ

2.3 การแข่งขัน (Tournament) หลังจากที่คุณสอนเนื้อหาและนักเรียนได้ศึกษาใบงานเป็นกลุ่ม ครูจะจัดการแข่งขันโดยใช้เวลา 1 คาบ โดยให้สมาชิกแต่ละกลุ่มที่มีความสามารถระดับเดียวกันแข่งขันที่โต๊ะ ๆ ละ 4 คน และโต๊ะแข่งขันแต่ละโต๊ะจะประกอบด้วย บัตรหมายเลขคำถาม กระดาษคำถาม กระดาษคำตอบ กระดาษเฉลย และกระดาษบันทึกคะแนน เมื่อครูจัดนักเรียนเข้าโต๊ะแข่งขันแล้ว ครูอธิบายกติกาการเล่นให้นักเรียนทราบดังนี้

2.3.1 เริ่มเล่นโดยให้นักเรียนทุกคนหยิบบัตรหมายเลข คนละ 1 บัตร ผู้ที่ได้หมายเลขสูงสุดจะเป็นผู้เปิดเกมรอบที่ 1 เป็นคนแรก โดยให้ผู้เล่นคนแรกสลับบัตรหมายเลขที่อยู่ในกองทั้งหมด หยิบบัตรหมายเลขขึ้นมา 1 บัตร แล้วหยิบคำถามที่มีหมายเลขตรงกับบัตรขึ้นมาอ่านให้ผู้ร่วมแข่งขันได้ยินอย่างทั่วถึง

2.3.2 ผู้ร่วมแข่งขันที่อยู่ทางซ้ายมือคิดว่าคนที่หนึ่งตอบผิดหรือคนที่หนึ่งไม่ยอมตอบก็สามารถท้าทายได้ โดยตอบคำถามที่ไม่ซ้ำกับคนแรก ผู้ร่วมการแข่งขันคนที่สองอาจไม่ท้าทายแล้วผ่านไปให้คนที่สามท้าทาย เมื่อครบ 3 คนแล้ว ให้คนที่หนึ่งหยิบคำตอบมาอ่าน ใครถูกจะได้บัตรหมายเลขใบนั้นไว้ แต่ถ้าไม่มีผู้ใดตอบถูกให้เอาบัตรหมายเลขและกระดาษคำถามข้อนั้นแยกออกไว้อีกกองหนึ่ง เพื่อผู้เล่นจะได้ไม่หยิบคำถามที่เล่นผ่านไปแล้วมาเล่นอีก

2.3.3 เริ่มเล่นต่อไปรอบที่ 2 โดยให้คนที่อยู่ทางซ้ายมือของคนหนึ่งที่หนึ่งเดิมเป็นผู้เริ่มเปิดเกมแทน และหยิบบัตรหมายเลขจากกอง อ่านคำถามข้อที่ตรงกับบัตรหมายเลข อ่านให้ผู้ร่วมแข่งขันได้ยินอย่างทั่วถึง แล้วตอบคำถามถ้าไม่ตอบบอกผ่านคนที่ 2 หรือ 3 สามารถท้าทายได้ ใครตอบถูกก็หยิบบัตรหมายเลขนั้นไว้ ถ้าไม่มีใครตอบถูกให้เอาบัตรหมายเลขนั้นแยกไว้กับบัตรคำถามที่เล่นแล้ว ทำอย่างนี้ไปเรื่อย ๆ จนหมดข้อคำถาม หรือจนกว่าจะหมดเวลา

2.3.4 ยุติเกมและสรุปผล โดยให้แต่ละคนในโต๊ะที่แข่งขันนับจำนวนบัตรของตนเอง บันทึกจำนวนบัตรที่ได้ลงคะแนนบันทึกคะแนน หลังจากรวมจำนวนบัตรของแต่ละคนแล้วครูจะนำมาคิดเป็นคะแนนการแข่งขัน

2.4 การตระหนักถึงความสำเร็จของกลุ่ม (Team Recognition)

การตระหนักถึงความสำเร็จของกลุ่ม เป็นการสร้างแรงจูงใจให้กับนักเรียน โดยการประกาศผลการแข่งขันขอทุกคนบนป้ายนิเทศและทำจดหมายข่าวแจ้งให้ผู้ปกครองทราบถึงผลการเรียนของนักเรียน นอกจากนี้ยังเป็นการเร้าให้นักเรียนเกิดความตื่นตัวในการแข่งขัน และพยายามที่จะทำให้ดีที่สุดในการแข่งขันครั้งต่อไป

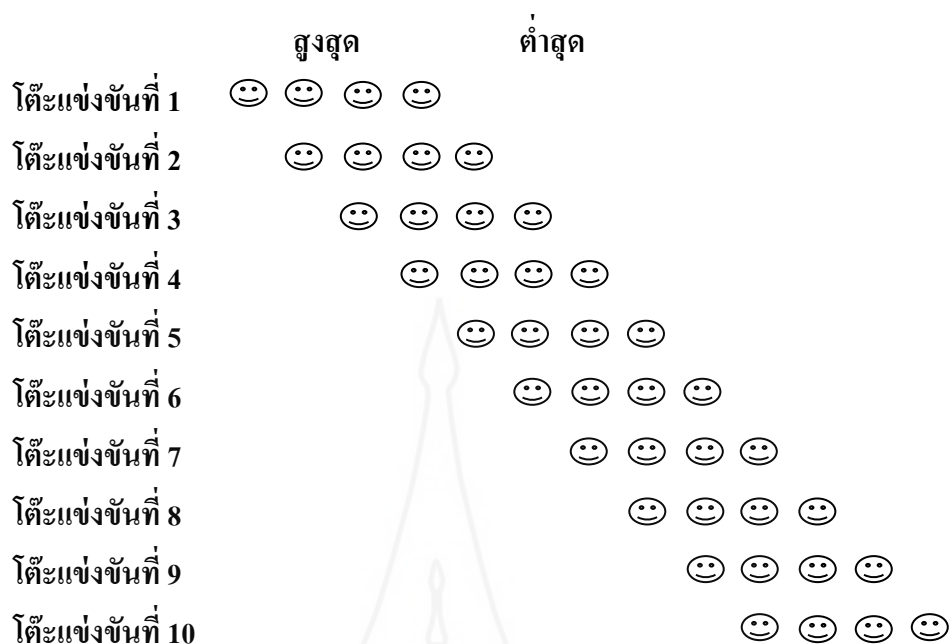
นิตยา เจริญนิเวศ (2545 : 142-161) ได้กล่าวถึงการเรียนโดยใช้กิจกรรมการเรียนแบบร่วมมือเทคนิคกลุ่มการแข่งขันว่ามีขั้นตอนที่สำคัญในการจัดการเรียนการสอนหลายขั้นตอนด้วยกัน เพื่อให้แต่ละขั้นตอนเป็นไปตามลำดับขั้นอย่างต่อเนื่องและสามารถนำไปสู่การปฏิบัติได้อย่างเหมาะสมต่อการจัดการเรียนการสอน จึงสรุปเป็นขั้นตอนของวิธีการเรียนได้ 6 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นที่ 1 นักเรียนศึกษาเรียนรู้ในสิ่งที่เรียนร่วมกันทุกกลุ่มหรือ ศึกษาบางเรื่องที่ได้รับมอบหมายร่วมกันเฉพาะภายในกลุ่มที่นักเรียนมีความสามารถแตกต่างกัน ในขั้นนี้ นักเรียนจะมีการแบ่งงานกันรับผิดชอบตามบทบาทหน้าที่ นักเรียนทุกคนจะปฏิบัติหน้าที่ตามที่ได้รับมอบหมายให้ดีที่สุดจนกระทั่งเรื่องที่ศึกษาหรืองานที่ได้รับมอบหมายสำเร็จ แล้วนำเสนอผลงานกลุ่มในเรื่องที่ได้รับมอบหมาย จากนั้นครูช่วยนำสรุปอีกรอบ เพื่อช่วยให้นักเรียนเข้าใจได้ถูกต้องยิ่งขึ้น

ขั้นที่ 2 ขึ้นตรวจสอบและช่วยเหลือเพื่อนร่วมกลุ่มให้มีความรู้ความเข้าใจด้วยกันตลอดจนสามารถทำใบงานหรือแบบฝึกหัดได้ถูกต้องแล้ว กลุ่มจะต้องเตรียมความพร้อมเพื่อทำการแข่งขันตอบปัญหาในการสะสมคะแนนความสามารถของกลุ่ม

ขั้นที่ 3 ครูจัดนักเรียนเข้ากลุ่มแข่งขัน กลุ่มละ 4 คน ซึ่งเป็นการแข่งขันภายในกลุ่มสมาชิกมีความสามารถใกล้เคียงกันมาแข่งขันด้วยกัน การแข่งขันจะจัดให้กี่ครั้งก็ได้ ตั้งแต่ 2 ครั้งขึ้นไป

การจัดกลุ่มในการแข่งขันครั้งที่ 2 ครูกำหนดนักเรียนเข้าสู่โต๊ะแข่งขันใหม่โดยพิจารณาคะแนนที่นักเรียนแต่ละกลุ่มในโต๊ะแข่งขันรอบแรกเป็นเกณฑ์นักเรียนคนใดที่ทำคะแนน ได้ต่ำสุดของแต่ละโต๊ะแข่งขันจะถูกเลื่อนลงมาแข่งขันอีกโต๊ะหนึ่งที่มีความสามารถระดับต่ำกว่า เช่น เดิมนักเรียนอยู่ในโต๊ะแข่งขันที่ 1 ทำคะแนนได้ต่ำสุดจะถูกเลื่อนลงมาแข่งขันในโต๊ะที่ 2 ถ้าเดิมอยู่โต๊ะที่ 2 ทำคะแนนได้ต่ำสุด จะถูกเลื่อนลงมาแข่งขันในโต๊ะที่ 3 ในรอบที่ 2 นี้เป็นต้น ยกเว้นนักเรียนที่ได้คะแนนต่ำสุดของโต๊ะที่ 10 ไม่ต้องเลื่อนลง เพราะเป็นโต๊ะแข่งขันที่ต่ำสุดอยู่แล้ว ส่วนนักเรียนที่ทำคะแนนได้สูงสุดในแต่ละโต๊ะแข่งขันในรอบแรกจะเลื่อนขึ้นมาแข่งขันอีกโต๊ะหนึ่งที่มีระดับความสามารถสูงขึ้น เช่น เดิมนักเรียนอยู่โต๊ะแข่งขันที่ 2 ทำคะแนนได้สูงสุดจะถูกเลื่อนขึ้นมาแข่งขันในโต๊ะที่ 1 ถ้าเดิมอยู่โต๊ะที่ 3 ทำคะแนนได้สูงสุดจะถูกเลื่อนมาแข่งขันในโต๊ะที่ 2 ในรอบที่ 2 นี้ เป็นต้น ยกเว้นนักเรียนที่ได้คะแนนสูงสุดของโต๊ะแข่งขันที่ 1 ไม่ต้องเลื่อนขึ้น เพราะเป็นโต๊ะที่สูงสุดอยู่แล้ว ดังภาพที่ 2.4

ภาพที่ 2.4 การจัดกลุ่มในการแข่งขันครั้งที่ 2

เงื่อนไขในการจัดเลื่อนนักเรียนเข้าสู่โต๊ะแข่งขันในครั้งที่ 2 และครั้งต่อ ๆ

ไปมี ดังนี้

1. ถ้านักเรียนทำคะแนนได้ในการแข่งขันแต่ละโต๊ะแข่งขันไม่ซ้ำกันเลย คือ มีผู้ได้คะแนนสูงสุดและคะแนนต่ำสุด ตัวอย่างเช่น ในโต๊ะแข่งขันหนึ่ง นักเรียน ก ได้คะแนน 60 แต้ม นักเรียน ข ได้คะแนน 40 แต้ม นักเรียน ค ได้คะแนน 30 แต้ม และนักเรียน ง ได้คะแนน 2 แต้ม ดังนั้น จึงมีนักเรียนที่ได้คะแนนสูงสุดและคะแนนต่ำสุด ก็ใช้วิธีเลื่อนนักเรียนที่มีคะแนนสูงสุดและคะแนนต่ำสุดเข้าสู่โต๊ะแข่งขันในครั้งต่อไป ดังที่กล่าวไว้ข้างต้นตามปกติ

2. ถ้านักเรียนทำคะแนนในการแข่งขันแต่ละโต๊ะแข่งขันได้เท่ากันเมื่อใด คือ มีนักเรียนที่ได้คะแนนสูงสุดซ้ำกัน หรือ คะแนนต่ำสุดซ้ำกัน ตัวอย่างเช่น ในโต๊ะแข่งขันหนึ่ง ก ได้คะแนน 50 แต้ม นักเรียน ข ได้คะแนน 50 แต้ม เช่นกัน ส่วนนักเรียน ค ได้คะแนน 30 แต้ม และนักเรียน ง ได้คะแนน 20 แต้ม ดังนั้น นักเรียนที่ได้คะแนนสูงสุดคือ นักเรียน ก และ ข จะต้องมาจับสลากเพื่อคัดเลือกว่านักเรียนคนใดจะเลื่อนขึ้นไปสู่โต๊ะแข่งขันที่มีระดับความสามารถสูงขึ้น หนึ่งโต๊ะในการแข่งขันครั้งต่อไป ถ้าในโต๊ะแข่งขันหนึ่ง นักเรียน ก ได้คะแนน 60 แต้ม นักเรียน ข ได้คะแนน 40 แต้ม นักเรียน ค ได้คะแนน 30 แต้ม และนักเรียน ง ได้คะแนน 30 แต้ม เช่นกัน ดังนั้นนักเรียนที่ได้คะแนนต่ำสุดซ้ำกัน คือ นักเรียน ค และ ง จะต้องมาจับสลากเพื่อคัดเลือกว่า

นักเรียนคนใดจะเลื่อนลงไปสู่โต๊ะแข่งขันที่มีระดับความสามารถต่ำกว่าเดิมหนึ่ง โต๊ะในการแข่งขันครั้งต่อไป

การจัดกลุ่มในการแข่งขันครั้งที่ 3 จะปฏิบัติเหมือนกับการจัดกลุ่มนักเรียนเข้าแข่งขันในครั้งที่ 2 โดยพิจารณาจากคะแนนที่นักเรียนทำได้ในการแข่งขันครั้งที่ 2 เป็นเกณฑ์ในการเลื่อนนักเรียนเข้าสู่โต๊ะแข่งขัน การจัดกลุ่มในการแข่งขันครั้งต่อไป ก็จะปฏิบัติทำนองเดียวกับการแข่งขันในครั้งที่ 2 เช่นกัน

ขั้นที่ 4 การแข่งขันตอบปัญหาเพื่อสะสมคะแนนความสามารถของกลุ่มในขั้นนี้มีวิธีการ ดังนี้

1. ครูจัดเตรียมคำถามที่ใช้ในกิจกรรมนี้
2. ครูแจกซองคำถาม ของเฉลยของแต่ละข้อ บัตรสะสม 1 ชุดและแบบบันทึกคะแนนในการแข่งขันของกลุ่มแข่งขันที่มีระดับความสามารถใกล้เคียงกัน 1 แผ่น ให้โต๊ะแข่งขันทุกโต๊ะ

3. ครูให้นักเรียนในกลุ่มโต๊ะแข่งขันกำหนดหมายเลขประจำตัวของแต่ละคนตั้งแต่หมายเลข 1 – 4 จากนั้นครูให้นักเรียนจับสลาก หมายเลขใดที่จับสลากได้นักเรียนหมายเลขนั้นจะเป็นผู้เลือกหยิบซองคำถามเป็นคนแรก 1 ซอง อ่านแล้ววางกลางโต๊ะซึ่งนักเรียนจะหมุนเวียนเปลี่ยนกันหยิบซองคำถามโดยวนหมายเลขตั้งแต่หมายเลขที่จับสลากได้ไปตามเข็มนาฬิกา คือ ถ้าจับสลากครั้งแรกเป็นหมายเลข 1 ในข้อถัดไปจะเป็นหมายเลข 2 เป็นผู้หยิบและอ่านคำถาม ข้อถัดไปจะเป็นหมายเลข 3 ข้อถัดไปจะเป็นหมายเลข 4 และข้อถัดไปจะเป็นหมายเลข 1 เป็นผู้หยิบและอ่านเป็นเช่นนี้เรื่อยไปจนครบ 8 ข้อ หรือ 12 ข้อ

4. นักเรียนคนแรกอ่านคำถามออกเสียงให้เพื่อนในกลุ่มโต๊ะแข่งขันฟังรวมทั้งคำตอบในกรณีที่คำถามแบบเลือกตอบ

5. นักเรียนพิจารณาเลือกคำตอบ หรือคำนวณหาคำตอบในกรณีที่ปัญหาโจทย์มาจากคำถามในข้อ (4)

6. เมื่อนักเรียนทุกคนได้ตอบคำถามเสร็จแล้ว ให้นักเรียนทางด้านขวาของผู้อ่านตรวจคำตอบจากซองเฉลยและวางคำตอบไว้กลางโต๊ะให้เพื่อนในกลุ่มโต๊ะแข่งขันได้เห็นตามกติกาการให้คะแนนดังนี้

ก. นักเรียนผู้อ่านคำถามจะมีสิทธิ์ตอบเป็นคนแรก ถ้าตอบถูกได้บัตรสะสม 2 ใบ ถ้าตอบผิดจะไม่ได้รับบัตรสะสม

ข. นักเรียนคนต่อไป ทางด้านซ้ายของผู้อ่านตอบคำถาม ถ้าตอบถูกจะได้รับบัตรสะสม 1 ใบ ถ้าตอบผิดจะไม่ได้รับบัตรสะสม

เมื่อจบการแข่งขัน นักเรียนบันทึกจำนวนบัตรสะสมที่ได้ลงบนแบบบันทึกคะแนนในการแข่งขันของกลุ่มแข่งขันที่มีระดับความสามารถใกล้เคียงกัน(ในท้ายแผน)

ก. นักเรียนแต่ละคนรวมคะแนนจากจำนวนบัตรสะสม แล้วนำมาพิจารณาการได้คะแนนโบนัส ตามเกณฑ์ของสลาวิน

ข. กรณีที่จำนวนบัตรสะสมของสมาชิกแต่ละคนในโต๊ะแข่งขันไม่เท่ากันพิจารณาให้คะแนนโบนัสตามเกณฑ์ในตารางที่ 2.2

ตารางที่ 2.2 เกณฑ์การพิจารณาให้คะแนนโบนัสตามจำนวนบัตรสะสม

นักเรียน	จำนวนบัตรสะสม	อันดับความสามารถตามจำนวนบัตรสะสม	คะแนนโบนัสที่ได้ (แต้ม)
ก	8	อันดับ 1 (สูงสุด)	60
ข	6	อันดับ 2	40
ค	5	อันดับ 3	30
ง	1	อันดับ 4	20

7. กรณีที่จำนวนบัตรสะสมของสมาชิกแต่ละคนในโต๊ะแข่งขันเสมอกันในบางอันดับ อันดับ 1 (สูงสุด) หรืออันดับ 2 หรืออันดับ 3 หรืออันดับ 4 (ต่ำสุด) หรือเสมอกันทุกคนพิจารณาให้คะแนนโบนัส ดังตารางที่ 2.3

ตารางที่ 2.3 เกณฑ์การพิจารณาให้คะแนนโบนัส

ลำดับ	คะแนนโบนัสที่ได้(แต้ม)						
	เมื่อได้	เมื่อได้	เมื่อได้บัตร	เมื่อได้	เมื่อได้	เมื่อได้	เมื่อได้
ความสามารถ	บัตร	บัตร	สะสมอันดับ	บัตร	บัตร	บัตร	บัตร
ตามจำนวน	บัตร	บัตร	สะสมอันดับ	บัตร	บัตร	บัตร	บัตร
บัตรสะสม	สะสม	สะสม	4 (ต่ำสุด)	สะสม	สะสม	สะสม	สะสม
	อันดับ 1	อันดับ 2	เสมอกัน 2	อันดับ1	อันดับ4	เสมอกัน	อันดับ 1
	(สูงสุด)	และ	คน	(สูงสุด)	(ต่ำสุด)	ทุกคน	(สูงสุด)
	เสมอกัน	อันดับ 3		เสมอกัน	เสมอกัน		เสมอกัน
	2 คน	เสมอกัน		3 คน	3 คน		2 คน
							อันดับ4
							(ต่ำสุด)
							เสมอกัน
							2 คน
อันดับที่ 1	50	60	60	50	60	40	50
อันดับที่ 2	50	40	40	50	30	40	50
อันดับที่ 3	30	40	30	50	30	40	30
อันดับที่ 4	20	20	30	20	30	40	30

อันดับ 1 คะแนนสูงสุด

อันดับ 4 คะแนนต่ำสุด

ขั้นที่ 5 การรวบรวมผลงานของกลุ่ม หลังจากการแข่งขันเสร็จสิ้นลง

นักเรียนกลับมากลุ่มเดิมของตนที่มีระดับความสามารถแตกต่างกัน (heterogeneous teams) แล้วนำคะแนนโบนัสที่สมาชิกแต่ละคนในกลุ่มทำได้จากการแข่งขันตอบปัญหามารวมกันเป็นคะแนนเฉลี่ยของกลุ่ม

ขั้นที่ 6 การประเมินผลงานของกลุ่ม โดยพิจารณาจากคะแนนเฉลี่ยของ

กลุ่มที่สะสมได้กลุ่มที่มีคะแนนสูงถึงเกณฑ์ที่กำหนดไว้จะได้รับรางวัลเป็นกลุ่มตามเกณฑ์ของสลาวิน โดยรางวัลเป็นใบเกียรติบัตร 3 ระดับ

คะแนนเฉลี่ยของกลุ่ม

รางวัลที่ได้

40

เกียรติบัตรดี

45

เกียรติบัตรดีเด่น

50

เกียรติบัตรยอดเยี่ยม

จากการศึกษาขั้นตอนหลักของวิธีการเรียนแบบร่วมมือเทคนิคกลุ่มการแข่งขัน ดังกล่าวข้างต้น สามารถสรุปขั้นตอนที่สำคัญ ๆ ที่จะนำมาใช้ในการวิจัยได้ดังนี้

1. ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน
2. ขั้นสอน ตามวิธีการเรียนแบบร่วมมือเทคนิคกลุ่มการแข่งขัน ดังนี้
 - ขั้นที่ 1 ศึกษาเรียนรู้ด้วยกันในกลุ่ม
 - ขั้นที่ 2 ตรวจสอบและช่วยเหลือเพื่อนร่วมกลุ่ม
 - ขั้นที่ 3 จัดนักเรียนเข้าสู่การแข่งขัน
 - ขั้นที่ 4 การแข่งขันตอบปัญหา
 - ขั้นที่ 5 การรวบรวมผลงานของกลุ่ม
 - ขั้นที่ 6 การประเมินผลการเรียนรู้ของกลุ่ม

3. ขั้นสรุป

วัชรรา เล่าเรียนดี (2547 : 16) ได้กล่าวถึง ขั้นตอนการเรียนโดยใช้กิจกรรมการเรียนแบบร่วมมือเทคนิคกลุ่มการแข่งขัน สรุปได้ดังนี้

1. ขั้นสอน ครูสอนบทเรียนใช้ระยะเวลา 1-2 ครั้ง/ ชั่วโมง
2. ขั้นกิจกรรมกลุ่ม ร่วมกันศึกษา ฝึกปฏิบัติตามใบงานที่ได้กำหนดไว้ ใช้ระยะเวลา 1-2 ครั้ง/ชั่วโมง
3. ขั้นการแข่งขัน ตอบปัญหาระหว่างกลุ่มใหม่ที่จัดขึ้น ใช้ระยะเวลา 1 ชั่วโมง ทีมละ 4-5 คน ตามจำนวนสมาชิกของนักเรียนในห้องเรียนนั้น ๆ
4. ขั้นให้รางวัลกลุ่ม คะแนนกลุ่มคำนวณได้จากคะแนนพัฒนาของสมาชิกร่วมกันและค่าเฉลี่ย

จากการศึกษาขั้นตอนหลักของวิธีการเรียนแบบร่วมมือเทคนิคกลุ่มการแข่งขัน ดังกล่าว สามารถสรุปขั้นตอนการเรียนแบบร่วมมือเทคนิคกลุ่มการแข่งขัน ได้ดังนี้

1. ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน
2. ขั้นสอน ครูนำเสนอบทเรียนให้นักเรียนทั้งชั้นเรียนก่อน โดยใช้วิธีการเรียนแบบร่วมมือเทคนิคกลุ่มการแข่งขัน มีขั้นตอนดังนี้
 - ขั้นที่ 1 ศึกษาเรียนรู้ด้วยกันในกลุ่ม
 - ขั้นที่ 2 ตรวจสอบและช่วยเหลือเพื่อนร่วมกลุ่ม
 - ขั้นที่ 3 จัดนักเรียนเข้าสู่การแข่งขัน
 - ขั้นที่ 4 การแข่งขันตอบปัญหา
 - ขั้นที่ 5 การรวบรวมผลงานของกลุ่ม

ขั้นที่ 6 การประเมินผลการเรียนรู้ของกลุ่ม

3. ขั้นสรุป ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปบทเรียน

จะเห็นได้ว่าเป็นขั้นตอนที่เรียงตามลำดับ และสามารถปฏิบัติได้ง่ายในแต่ละขั้นตอน เพื่อให้ให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้แบบร่วมมืออย่างมีประสิทธิภาพ สิ่งที่สำคัญควรที่จะเน้นให้นักเรียนเห็นความสำคัญของการแบ่งบทบาทหน้าที่รับผิดชอบต่อการเรียนรู้ให้เท่าเทียมกัน และทั่วถึงพร้อมกับทักษะต่าง ๆ ที่ใช้ในการทำงานร่วมกัน ควรแจ้งจุดประสงค์การเรียนรู้ในแต่ละครั้งให้นักเรียนทราบ เพื่อให้ นักเรียนบรรลุเป้าหมายสู่ความสำเร็จร่วมกันอย่างมีประสิทธิภาพ

3.4 บทบาทของนักเรียนในการเรียนแบบร่วมมือเทคนิคกลุ่มการแข่งขัน

นิตยา เจริญนิเวศกุล (2544 : 151-152) ได้กล่าวถึงบทบาทของนักเรียนในการเรียนแบบร่วมมือเทคนิคกลุ่มการแข่งขันดังนี้

1. นักเรียนแต่ละคนในกลุ่มจะเรียนรู้บทบาทสำคัญที่จำเป็นต้องใช้ในการทำงานกลุ่มรวมกัน คือ
 - 1.1 ผู้ชี้แนะ เป็นผู้คอยให้ความช่วยเหลืออำนวยความสะดวกเป็นบทบาทของผู้นำกลุ่มในการแก้ไขปัญหาต่าง ๆ หรือร่วมกันทำงานที่ได้รับมอบหมาย
 - 1.2 ผู้บันทึก เป็นผู้บันทึกหรือรายงานของกลุ่ม โดยบันทึกหรือรายงานสิ่งที่กลุ่มได้ร่วมกันทำ
 - 1.3 ผู้ควบคุมเวลา เป็นผู้ควบคุมการทำงานให้เสร็จตามเวลาที่กำหนดและคอยตรวจสอบความเรียบร้อย
 - 1.4 ผู้จัดอุปกรณ์ เป็นผู้รับผิดชอบในการจัดหา จัดเตรียมหรือ รับอุปกรณ์จากผู้มอบหมาย
 - 1.5 ผู้กระตุ้น เป็นผู้ให้ความช่วยเหลือให้คำอธิบายเพิ่มเติมแก่เพื่อนสมาชิกช่วยกระตุ้นให้เพื่อนสมาชิกคนอื่น ๆ ช่วยแสดงความคิดเห็นหรือทำงาน
2. นักเรียนเป็นผู้รับผิดชอบในการเรียนรู้ของตนเองและเพื่อนสมาชิกในกลุ่มของนักเรียนจะต้องร่วมมือกันในการกำหนดเป้าหมายของกลุ่ม การทำกิจกรรม แลกเปลี่ยนความรู้ และอุปกรณ์พร้อมกับการให้กำลังใจซึ่งกันและกัน
3. นักเรียนจะต้องไว้วางใจซึ่งกันและกัน ให้เกียรติและรับฟังความคิดเห็นของเพื่อนสมาชิกทุกคน สมาชิกในกลุ่มอาจมีการแสดงความคิดเห็นหรือวิจารณ์ความคิดเห็นของเพื่อนได้ แต่การวิจารณ์จะไม่เจาะจงเป็นรายบุคคล และควรเป็นไปเพื่อเพิ่มเติมความชัดเจนในความคิดเห็น

3.5 บทบาทของครูในการเรียนแบบร่วมมือเทคนิคกลุ่มการแข่งขัน

นิตยา เจริญนิเวศกุล (2544 : 151-152) ได้กล่าวถึงบทบาทของครูในการเรียนแบบร่วมมือเทคนิคกลุ่มการแข่งขัน ว่าวิธีการเรียนด้วยเทคนิคนี้ครูจะถูกเปลี่ยนแปลงจากการเป็นแหล่งความรู้มา มีบทบาทต่างๆ ดังต่อไปนี้

1. ผู้จัดการ โดยเป็นผู้แบ่งนักเรียนในห้องออกเป็นกลุ่มย่อยและกำหนดบทบาทให้นักเรียนทุกคนมีส่วนร่วมเข้ากิจกรรมเป็นผู้มอบหมายงานหน้าที่ความรับผิดชอบแก่นักเรียนให้ ความรู้นักเรียนในเรื่องของบทบาทหน้าที่ความรับผิดชอบ การฝึกทักษะที่สำคัญต่าง ๆ เพื่อให้งานกลุ่มมีประสิทธิภาพ
2. ผู้ติดตามตรวจสอบ โดยเป็นผู้ติดตามพฤติกรรมการของนักเรียนในแต่ละกลุ่มว่า อยู่ในบทบาทที่ถูกต้องเหมาะสมเพียงใด คอยตรวจสอบงานที่นักเรียนผลิตขึ้นมาก่อนที่จะส่งต่อไป ให้นักเรียนคนอื่น ๆ โดยเฉพาะอย่างยิ่งด้านความถูกต้อง
3. ผู้สนับสนุนและเสริมแรง ช่วยสนับสนุนด้านสื่ออุปกรณ์ หรือให้คำแนะนำที่ ช่วยกระตุ้นให้นักเรียนสนใจเข้าร่วมกิจกรรม หรือฝึกปฏิบัติด้วยตนเอง ครูต้องคอยให้กำลังใจและ ให้คำชมเชยแก่นักเรียน เมื่อนักเรียนสามารถทำงานได้ประสบผลสำเร็จ
4. ผู้ช่วยเหลือและแหล่งวิทยาการ โดยเป็นผู้ให้ความรู้เพิ่มเติมในส่วนที่นักเรียน ได้อภิปราย ซึ่งเป็นเรื่องหรือจุดมุ่งหมายที่กำหนดไว้ในกิจกรรมการเรียนการสอนแต่ละครั้ง รวมทั้ง เก็บผลงานของนักเรียนมาศึกษาปัญหาข้อบกพร่อง เพื่อแก้ไขปรับปรุงในชั่วโมงต่อไป
5. ผู้สังเกตการณ์ทำงานของแต่ละกลุ่ม คอยให้คำแนะนำเมื่อนักเรียนมีปัญหาและ พยายามให้นักเรียนแต่ละกลุ่มร่วมกันทำงาน
6. ผู้สร้างบรรยากาศที่ส่งเสริมการเรียนรู้ให้เกิดขึ้นในชั้นเรียน กระตุ้นให้นักเรียน เกิดแรงจูงใจในการเรียน และส่งเสริมให้มีการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นของนักเรียนในกลุ่ม

3.6 ผลการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิคกลุ่มการแข่งขัน

Slavin (1995 : 84-93) ได้กล่าวว่า การเรียนแบบร่วมมือโดยใช้เทคนิคการแข่งขัน เป็นทีม เป็นการกระตุ้นให้นักเรียนสนใจและตั้งใจเรียนอย่างต่อเนื่อง กระตือรือร้นในการค้นคว้า หาความรู้ และทบทวนบทเรียนให้เข้าใจ เสริมสร้างสัมพันธภาพระหว่างบุคคลที่ดีต่อกัน มีการให้กำลังใจ กระตุ้นและส่งเสริมเพื่อนทุกคน ให้มีความรู้ความเข้าใจในบทเรียน เพื่อที่จะทำคะแนน สะสมให้ได้ดีในการเล่นเกมนการแข่งขันทางวิชาการ นำไปสู่ความสำเร็จและบรรลุเป้าหมายร่วมกัน

สมศักดิ์ ภู่วาธวรรณ์ (2554 : 4) ได้กล่าวว่า การเรียนแบบร่วมมือโดยใช้เทคนิค การแข่งขันเป็นทีมเป็นวิธีการเรียนที่มีความตื่นเต้น สนุกสนานที่สุด การที่ต้องแข่งขันเผชิญหน้ากัน ทำให้นักเรียนเกิดความตื่นเต้นสนุกสนาน ทำให้นักเรียนใช้เวลาอย่างเป็นประโยชน์ต่อการเรียน

อ้อมใจ นิ้วระยะกุล (2546 : 86) ได้กล่าวว่า การเรียนแบบร่วมมือโดยใช้เทคนิคการแข่งขันเป็นทีมทำให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น ทั้งนี้อาจเพราะการเรียนแบบร่วมมือโดยใช้เทคนิคกลุ่มการแข่งขันเป็นทีมมีเป้าหมายในการพัฒนาการเรียนรู้ให้แก่ให้นักเรียนให้ประสบความสำเร็จโดยให้สมาชิกที่มีความสามารถต่างกันได้ช่วยเหลือ

จากผลการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิคกลุ่มการแข่งขัน ที่ได้กล่าวมาข้างต้นสรุปได้ว่า การเรียนแบบร่วมมือโดยใช้เทคนิคการแข่งขันเป็นทีมสามารถทำให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น เป็นวิธีการเรียนที่นักเรียนได้ใช้เวลาให้เกิดประโยชน์สูงสุด นักเรียนมีความสุขสนุกสนานและมีการช่วยเหลือพึ่งพาซึ่งกันและกัน

4. การสอนแบบปกติ

4.1 ความหมายของการสอนแบบปกติ

นักการศึกษาหลายท่านได้ให้ความหมายของการสอนแบบปกติไว้ในทำนองเดียวกัน ดังนี้

รัชนี ศิลาปสร (2542 : 10) ได้กล่าวถึงความหมายของการสอนแบบปกติ หมายถึง การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ เพื่อให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ โดยครูเป็นผู้เตรียมศึกษาหาความรู้ความเข้าใจในเรื่องที่จะสอนจากตำรา แบบเรียนหรือหนังสือต่าง ๆ แล้วรวบรวมทั้งหมดมาถ่ายทอดให้นักเรียนด้วยการบรรยาย การบอก การใช้สื่อประกอบ การสอน ซึ่งครูและนักเรียนจะร่วมกันอภิปรายซักถาม ตลอดจนช่วยกันสรุปเนื้อเรื่อง หรือสิ่งที่ได้จากการเรียน

วรรณิ ภิรมย์คำ (2546 : 77) ได้กล่าวถึงความหมายของการสอนแบบปกติ หมายถึง การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้แก่นักเรียน โดยยึดแนวการสอนตามคู่มือครูที่เน้นการถ่ายทอดความรู้แบบบรรยายและการใช้สื่อประกอบการสอนเป็นส่วนใหญ่

ราชนทร์ ไอยรัตน์ (2550 : 28) ได้กล่าวถึงความหมายของการสอนแบบปกติ หมายถึง การสอนโดยใช้การบรรยาย ประกอบสื่อการสอนอื่น ๆ บ้าง ที่ไม่ใช่เทคนิคกราฟฟิก มีการซักถามความเข้าใจนักเรียน ให้นักเรียนทำแบบฝึกหัด หรือ กิจกรรมอื่น ๆ ตามความเหมาะสม การสอนแบบปกตินี้เป็นการสอนที่เน้นผู้สอนเป็นผู้ถ่ายทอดความรู้เป็นสำคัญ นักเรียนมีโอกาสดำเนินการเคลื่อนไหวทางกายภาพ และมีส่วนร่วมได้น้อย

ทองสุข นະระศิริ (2555 : 37) ได้กล่าวถึงความหมายของการสอนแบบปกติ หมายถึง การสอนตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 โดยใช้เนื้อหาเป็นหลัก ใช้ตำรา และแบบฝึกหัดเป็นสำคัญ สอนโดยวิธีบรรยายหรือสาธิต

จากความหมายของการสอนแบบปกติ ดังที่ได้กล่าวมาอาจกล่าวโดยสรุปได้ว่าการสอนแบบปกติ หมายถึง การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน โดยเน้นการบรรยาย การอภิปราย และร่วมใช้สื่อประกอบการสอน

4.2 ขั้นตอนการสอนแบบปกติ

ขั้นตอนการสอนแบบปกติ มีดังนี้

กรมวิชาการ , กระทรวงศึกษาธิการ (2532 : 48) กำหนดขั้นตอนการสอนแบบปกติหรือการสอนตามแนวคู่มือครู ดังนี้

1. ขั้นนำ ครูใช้คำถามหรือกิจกรรมต่าง ๆ เพื่อเป็นการเตรียมความพร้อมของนักเรียนและดึงดูดความสนใจของนักเรียนให้มาอยู่ที่การสอน และพร้อมที่จะเริ่มเรียน
2. ขั้นสอน ครูดำเนินการสอน เพื่อให้นักเรียนได้รับความรู้ในเนื้อหา โดยเน้นนักเรียนเป็นสำคัญ ในการสอนนั้นอาจใช้กิจกรรมต่าง ๆ เช่น การอภิปราย การแสดงบทบาทสมมติ สถานการณ์จำลอง การแสดงจำลอง เพื่อช่วยให้การสอนน่าสนใจ และเร้าความสนใจของนักเรียนมากยิ่งขึ้นส่งผลให้นักเรียนมีความกระตือรือร้นตลอดเวลา และให้นักเรียนมีบทบาทในการเรียนการสอน รวมทั้งทำให้การสอนนั้นมีประสิทธิภาพ
3. ขั้นสรุป นักเรียนร่วมกันสรุปเนื้อหา เพื่อให้นักเรียนเกิดความเข้าใจเนื้อหาที่เรียนมากยิ่งขึ้น และเห็นความสัมพันธ์ของส่วนประกอบต่าง ๆ ของเนื้อหาที่ได้เรียนมาแล้ว และยังเป็นการช่วยให้ผู้เรียนได้เกิดการเรียนรู้ดียิ่งขึ้น โดยการอภิปราย การใช้สื่อ เป็นต้น
4. ขั้นวัดและประเมินผล เป็นขั้นตอนที่ทำให้ครูทราบว่านักเรียนได้เรียนไปมากน้อยเพียงใด โดยการทดสอบและทำแบบฝึกหัด

อารยา กล้าหาญ (2545 : 92) ได้กล่าวถึงขั้นตอนตามแนวคู่มือครูไว้ดังนี้

1. ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน มีการทบทวนความรู้เดิม แจกจุดประสงค์การเรียนรู้ และผู้เรียนสู่เนื้อหาใหม่ โดยใช้วิธีการที่หลากหลาย เช่น เกม บทบาทสมมติ นิทาน เพลง เป็นต้น
2. ขั้นกิจกรรมการเรียนการสอน ประกอบด้วย การเสนอเนื้อหาการเรียนให้แก่ผู้เรียน โดยให้นักเรียนใช้วิธีการต่าง ๆ การอธิบาย การสนทนาซักถาม ตอบปากเปล่า อภิปราย การทำแบบฝึกหัด การทำกิจกรรมตามใบงานหรือทำงานกลุ่ม ประกอบกับใช้สื่อการสอน รูปภาพ ใบงานหรือสัญลักษณ์ประกอบการเรียนการสอน
3. ขั้นสรุปบทเรียน ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปหลักการและสาระร่วมกัน
4. ขั้นวัดและประเมินผล เป็นการตรวจสอบเพื่อวินิจฉัยว่า นักเรียนบรรลุจุดประสงค์การเรียนรู้ที่กำหนดไว้หรือไม่ ถ้านักเรียนยังไม่บรรลุตามจุดประสงค์ก็จะได้รับการสอน

ซ่อมเสริมก่อนเรียนเนื้อหาใหม่ต่อไป โดยสังเกตพฤติกรรมนักเรียนขณะปฏิบัติกิจกรรมการตอบคำถาม การทำแบบฝึกหัด และการตรวจแบบทดสอบ

ชลีพร สังคานาคิน (2552 : 63-54) ได้กล่าวถึงขั้นตอนการจัดการสอนแบบปกติไว้ดังนี้

1. ขั้นเตรียมความพร้อม

1.1 นักเรียนดูแลรับผิดชอบชั้นเรียนให้มีความสะอาดและสะอาด

1.2 นักเรียนเตรียมอุปกรณ์สำหรับการเรียนให้พร้อม

2. ขั้นนำ

2.1 ครูตั้งคำถามเพื่อเร้าความสนใจ

2.2 ครูใช้สื่อภาพจากเอกสารที่สอดคล้องกับจุดประสงค์และนำเข้าสู่เนื้อหา

สาระ

3. ขั้นสอน

3.1 ครูบรรยายเนื้อหาสาระพร้อมใช้สื่อสิ่งพิมพ์ รูปภาพ ที่เกี่ยวกับเนื้อหาสาระ

3.2 ครูจัดกิจกรรมเพื่อให้นักเรียนแสวงหาความรู้ พร้อมนำเสนอในทุกกิจกรรม

ที่มอบหมาย

4. ขั้นสรุป

4.1 ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปความรู้ที่ได้ นักเรียนร่วมแสดงความคิดเห็น

4.2 นักเรียนทบทวนความรู้โดยการทำแบบฝึกกิจกรรมหรืออื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง

สัมพันธ์

5. วัดและประเมินผล ประเมินความรู้โดยวัดความเข้าใจ การนำไปใช้ การ

วิเคราะห์ การสังเคราะห์ และการประเมินค่า

จากการศึกษาขั้นตอนของการสอนแบบปกติและการสอนตามแนวคู่มือครูข้างต้น ผู้วิจัยได้สรุปขั้นตอนการสอนแบบปกติใช้ในการทดลองในครั้งนี้ดังนี้

1. ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน ครูกระตุ้นนักเรียนโดยการสร้างความสนใจและเตรียมความพร้อมในการเรียนด้วยการซักถาม ใช้เพลง รูปภาพ เรื่องเล่า วิดีทัศน์ เกม รวมถึงแจ้งจุดประสงค์การเรียนรู้ให้ทราบ

2. ขั้นสอน ครูดำเนินการสอน ด้วยวิธีการบรรยาย อภิปราย โดยมีสื่อประกอบการเรียนการสอน เช่น ใบความรู้ ใบงาน และนักเรียนลงมือปฏิบัติกิจกรรมที่ครูได้กำหนดไว้

3. ขั้นสรุป ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปเนื้อหา

4. ขั้นวัดและประเมินผล นักเรียนทำแบบฝึกหัด หรือแบบทดสอบ

5. ทักษะการทำงานร่วมกัน

5.1 ความหมายของทักษะการทำงานร่วมกัน

กู๊ด Good (1973 : 536) ได้กล่าวถึงความหมายของทักษะไว้ว่า หมายถึงการเรียนรู้การปฏิบัติกิจกรรมใด ๆ ก็ตามทำให้คล่องแคล่วและถูกต้องแม่นยำ ทั้งในด้านกิจกรรมทางกายและทางสมองจากความหมายดังกล่าวข้างต้นสรุปได้ว่า ทักษะหมายถึงการทำงาน หรือการปฏิบัติกิจกรรมใด ๆ ด้วยความชำนาญ สามารถนำไปประยุกต์ใช้กับประสบการณ์ใหม่เพื่อแก้ปัญหาต่าง ๆ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ทั้งนี้ทักษะจะเกิดขึ้นได้ต้องอาศัยความรู้และฝึกฝนเป็นระยะเวลานาน

สมศักดิ์ เกร็มย์ (2552 : 25) ได้กล่าวถึงความหมายของทักษะการทำงานร่วมกันไว้ว่า การใช้ความสามารถของกลุ่มบุคคลในการปฏิบัติกิจกรรม เพื่อให้ภารกิจของกลุ่มบรรลุเป้าหมายอย่างมีประสิทธิภาพ

จิรัชยา มหาวรรณ (2552 :35) ได้กล่าวถึงความหมายของทักษะการทำงานร่วมกันไว้ว่า เป็นลักษณะของการปฏิบัติกิจกรรมของบุคคลในกลุ่ม ซึ่งมีการวางแผนและกำหนดเป้าหมายร่วมกัน ขอมรับฟังความคิดเห็นร่วมกัน สมาชิกทุกคนใช้ความรู้ความสามารถและปฏิบัติตามบทบาทหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายเป็นอย่างดี ด้วยความชำนาญสามารถนำไปประยุกต์ใช้กับประสบการณ์ใหม่เพื่อแก้ปัญหาต่าง ๆ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

พรรณพันธ์กร เจนธนวิทย์ (2554 : 27) ได้กล่าวถึงความหมายของทักษะการทำงานร่วมกัน ความสามารถในการปฏิบัติงานร่วมกับผู้อื่นได้ ทำให้ผู้เรียนสามารถเชื่อมโยงระหว่างความรู้ให้ออกมาสู่รูปแบบของการกระทำ มีกระบวนการทำงานกลุ่มอย่างเป็นระบบ มีปฏิสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน และประสานงานกันเป็นอย่างดี เพื่อให้ผลงานสำเร็จตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายร่วมกันได้อย่างมีประสิทธิภาพ

จากการศึกษาความหมายของคำว่า “ ทักษะ ” และการทำงานร่วมกัน อาจกล่าวได้ว่า ทักษะการทำงานร่วมกัน เป็นลักษณะของการปฏิบัติกิจกรรมร่วมกันของกลุ่มที่แต่ละบุคคลมีความสามารถความชำนาญในการทำงานร่วมกับกลุ่มหรือคณะ โดยมีการกำหนดเป้าหมาย วัตถุประสงค์ การเรียนรู้และประสบการณ์ สมาชิกของกลุ่มจะมีบทบาทหน้าที่ความรับผิดชอบทั้งในด้านตัวบุคคลและส่วนรวมอย่างชัดเจน ซึ่งจะต้องมีการช่วยเหลือประสานสัมพันธ์กันระหว่างสมาชิกของกลุ่ม เพื่อให้งานของกลุ่มบรรลุเป้าหมายที่ต้องการ

5.2 องค์ประกอบของการทำงานร่วมกัน

ทิสนา แชมมณี (2545: 13) ได้กล่าวถึงองค์ประกอบของการทำงานกลุ่มว่าในการทำงานร่วมกัน การที่สมาชิกในกลุ่มจะให้ความร่วมมือกันอย่างมีประสิทธิภาพได้นั้นจะต้องได้รับการฝึกฝนการปฏิบัติตนให้สามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้เป็นอย่างดีและมีความเข้าใจในองค์ประกอบที่สำคัญของการทำงานกลุ่ม ดังนี้

1. องค์ประกอบด้านผู้นำกลุ่ม กลุ่มใดที่มีผู้นำที่มีคุณสมบัติที่ดี รู้และเข้าใจในบทบาทหน้าที่ของตนและมีทักษะในการปฏิบัติหน้าที่นั้นแล้ว กลุ่มนั้นย่อมมีแนวโน้มที่จะประสบผลสำเร็จสูง ผู้นำจึงเป็นองค์ประกอบที่สำคัญอย่างหนึ่งต่อความสำเร็จและประสิทธิภาพของการทำงานกลุ่ม
2. องค์ประกอบด้านบทบาทสมาชิกกลุ่ม การทำงานเป็นกลุ่มต้องอาศัยความร่วมมือร่วมใจจากสมาชิกกลุ่มทุกคนเป็นสำคัญ หากสมาชิกกลุ่มทุกคนตระหนักในความสำคัญของตนเองและพยายามปฏิบัติตนในการทำงานกลุ่มในฐานะสมาชิกที่ดีของกลุ่ม การดำเนินงานของกลุ่มก็จะสามารถประสบผลสำเร็จได้อย่างรวดเร็ว
3. องค์ประกอบด้านกระบวนการกลุ่ม กลุ่มใดมีความเข้าใจในกระบวนการทำงานที่ดีมีกระบวนการทำงานที่มีประสิทธิภาพ โดยมีขั้นตอนที่สำคัญ ได้แก่ มีการกำหนดจุดมุ่งหมายในการทำงาน การวางแผนงาน การปฏิบัติงานตามแผน การประเมินผลและปรับปรุงงาน ซึ่งถ้าปฏิบัติได้อย่างเหมาะสมแล้ว กลุ่มก็มักจะประสบผลสำเร็จในการทำงาน

จากองค์ประกอบของกลุ่มทั้ง 3 ด้านนี้ แสดงให้เห็นว่ากลุ่มมีอิทธิพลอย่างมากต่อความร่วมมือในการทำงานกลุ่มที่ส่งผลให้กลุ่มมีประสิทธิภาพได้ นั่นคือ กลุ่มสามารถตอบสนองความต้องการของกลุ่มและความต้องการของสมาชิกแต่ละคนในกลุ่มได้สำเร็จ ดังนั้น ครูผู้สอนจึงเป็นผู้มีบทบาทสำคัญที่จะต้องฝึกฝนให้กับนักเรียนก็คือ บทบาทในการทำงานร่วมกัน ซึ่งจะเป็นการกำหนดบทบาทต่าง ๆ ให้นักเรียนได้ฝึกปฏิบัติงานเกิดความเคยชินคิดเป็นนิสัยประกอบด้วยผู้นำกลุ่ม สมาชิกและกระบวนการทำงานกลุ่ม

นรินทร์ กระพี้แดง (2542 : 54) ได้กล่าวถึงองค์ประกอบของการทำงานร่วมกันให้มีประสิทธิภาพ ดังนี้

1. สมาชิกของกลุ่มได้ร่วมกันกำหนดวัตถุประสงค์ และเป้าหมายของกลุ่มอย่างชัดเจน
2. สมาชิกของกลุ่มมีส่วนร่วมในการทำงานและตัดสินใจ
3. สมาชิกของกลุ่มยอมรับซึ่งกันและกัน

4. มีการกำหนดบทบาทหน้าที่ และความรับผิดชอบในการทำงาน ให้แก่สมาชิกของกลุ่มอย่างชัดเจนและเข้าใจตรงกัน

5. สมาชิกของกลุ่มมีน้ำใจที่ดีต่อกัน ร่วมมือและช่วยเหลือซึ่งกันและกัน

6. มีการวิเคราะห์สภาพปัญหาการทำงานกลุ่มและปรับปรุงให้ดีขึ้นอย่างสม่ำเสมอ
 สลาวิน (Slavin อ้างถึงใน สุริย์ บาวเออร์ 2535 : 15) ได้กล่าวถึงองค์ประกอบที่สำคัญที่ทำให้เกิดการดำเนินงานร่วมกันของกลุ่มมีประสิทธิภาพ ดังนี้

1. นักเรียนต้องรู้จักทำงานเพื่อกลุ่ม
2. ความสำเร็จของกลุ่มขึ้นอยู่กับผลรวมของสมาชิกในกลุ่ม
3. ความสำเร็จของกลุ่มขึ้นอยู่กับการเรียนรู้ของสมาชิกในกลุ่ม
4. นักเรียนที่มีความสามารถสูงกว่าต้องช่วยสมาชิกอื่น ๆ

พรรณพันธ์กร เจนธนวิทย์ (2554 : 35) ได้กล่าวถึงองค์ประกอบที่สำคัญที่ทำให้เกิดการดำเนินงานร่วมกันของกลุ่มมีประสิทธิภาพ ดังนี้

1. ด้านบทบาทของสมาชิกในกลุ่ม
 - 1.1 ร่วมแสดงความคิดเห็นอย่างมีเหตุผล
 - 1.2 ยอมรับฟังความคิดเห็นของสมาชิกในกลุ่ม
 - 1.3 เข้าใจบทบาทและรับผิดชอบงานที่ตนได้รับมอบหมาย
 - 1.4 ปฏิบัติตามข้อตกลงของกลุ่ม
2. ด้านบทบาทของผู้นำกลุ่ม
 - 2.1 รู้และเข้าใจบทบาทของตนเอง
 - 2.2 มีทักษะในการวางแผนปฏิบัติงาน
 - 2.3 การจัดการความขัดแย้งของสมาชิกในกลุ่ม
 - 2.4 สามารถเป็นผู้นำกลุ่มให้บรรลุเป้าหมายได้
3. ด้านกระบวนการทำงาน
 - 3.1 กำหนดเป้าหมายและวางแผนร่วมกันก่อนปฏิบัติงาน
 - 3.2 การมอบหมายงานที่เหมาะสมกับสมาชิก
 - 3.3 การสื่อสารแลกเปลี่ยนแสดงความคิดเห็นที่เหมาะสม
 - 3.4 การประเมินและพัฒนาผลงานอย่างเป็นระบบ
4. ด้านผลงานของกลุ่ม
 - 4.1 ผลงานถูกต้องตรงตามจุดประสงค์
 - 4.2 ผลงานมีลักษณะที่สร้างสรรค์

4.3 ผลงานเสร็จตามเวลาที่กำหนด

4.4 เสนอผลงานได้อย่างชัดเจนมีประสิทธิภาพ

จากการศึกษาองค์ประกอบของการทำงานร่วมกันที่ทำให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุดตามที่พึงประสงค์นั้น มีองค์ประกอบที่สำคัญสรุปได้ ดังนี้

1. สมาชิกมีเป้าหมายร่วมกันอย่างชัดเจน
2. สมาชิกเข้าใจและเคารพในบทบาทหน้าที่ ความรับผิดชอบในการให้ความร่วมมือกันในการทำงานอย่างชัดเจน
3. สมาชิกทุกคนเข้าใจขั้นตอนการปฏิบัติกิจกรรมที่ตรงกัน ยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น และรู้จักการให้กำลังใจซึ่งกันและกัน
4. สมาชิกทุกคนมีส่วนร่วมในการปฏิบัติกิจกรรมและกระบวนการตัดสินใจในกลุ่ม

5.3 ประโยชน์และความสำคัญของการทำงานร่วมกัน

การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่เปิดโอกาสให้นักเรียนได้เรียนรู้จากการทำงานร่วมกัน นับว่ามีความสำคัญเป็นอย่างยิ่งที่จะช่วยให้นักเรียนได้พัฒนาทักษะการทำงานร่วมกันกับผู้อื่นอันจะเป็นพื้นฐานในการประกอบอาชีพในอนาคต รวมทั้งพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนให้สูงขึ้น ทั้งนี้ นักการศึกษาหลายท่านได้กล่าวถึงประโยชน์และความสำคัญของการทำงานร่วมกันไว้ดังนี้

ดัน (Dunn 1972 : 154) ได้กล่าวถึงผลของการทำงานกลุ่มว่า ทำให้นักเรียนมีความสัมพันธ์ต่อกัน ทำให้นักเรียนไม่มีความรู้สึกโดดเดี่ยว การทำงานร่วมกันจะทำให้มีการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นซึ่งกันและกัน เกิดความสนุกสนานเพลิดเพลิน ส่งผลให้นักเรียนไม่เกิดความเบื่อหน่ายในการเรียน

สติกชิ - ดาเมียร์นิ (Sticchi - Damiani 1981 : 243) ได้กล่าวถึงประโยชน์และความสำคัญของการทำงานกลุ่มว่า เป็นการที่นักเรียนมีโอกาสให้ความร่วมมือกันในกลุ่มจะทำให้สมาชิกภายในกลุ่ม เกิดความเป็นเจ้าของกลุ่มร่วมกันสนใจในเพื่อนร่วมกลุ่มและช่วยกันทำกิจกรรมตามที่กำหนดให้มากยิ่งขึ้นที่สำคัญนักเรียนจะมีแรงจูงใจในการทำกิจกรรมร่วมกันภายในกลุ่ม ของตนเองเพื่อให้ได้ผลงานของตนเองดีกว่าผลงานของกลุ่มอื่น ๆ

ทิสนา แคมมณี (2552: 144 -145) ได้กล่าวถึงประโยชน์และความสำคัญของการทำงานกลุ่ม สรุปได้ดังนี้

1. ผู้เรียนมีการปฏิสัมพันธ์/ ทำงาน/กิจกรรม ร่วมกันเป็นกลุ่ม เพื่อให้เกิดการเรียนรู้ตามวัตถุประสงค์

2. ผู้สอนมีการฝึก/ชี้แนะ/สอนให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้เกี่ยวกับกระบวนการกลุ่มที่ดีในจุดใดจุดหนึ่งของกระบวนการ เช่น เรื่องบทบาทผู้นำกลุ่ม บทบาทสมาชิกกลุ่ม กระบวนการทำงานกลุ่ม องค์ประกอบอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง

3. ผู้เรียนมีการวิเคราะห์การเรียนรู้ของตนเอง ทั้งในด้านเนื้อหาสาระที่เรียน และกระบวนการทำงานร่วมกัน

4. ผู้สอนมีการวิเคราะห์และประเมินผลการเรียนทั้งทางด้านเนื้อหาสาระและกระบวนการกลุ่ม

พรรณพัญกร เจนธนวิทย์ (2554: 29-31) ได้กล่าวถึงประโยชน์และความสำคัญของการทำงานกลุ่ม สรุปได้ดังนี้

1. ผู้เรียนสามารถทำกิจกรรมร่วมกันเป็นกลุ่ม เพื่อให้เกิดการเรียนรู้ตามวัตถุประสงค์

2. ผู้เรียนมีความเข้าใจในเรื่องบทบาทผู้นำกลุ่ม บทบาทสมาชิกกลุ่มกระบวนการทำงานกลุ่ม องค์ประกอบอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง

3. ช่วยให้ผู้เรียนแต่ละคนในกลุ่ม ได้นำเอาความสามารถต่าง ๆ ของตนเอง ออกมาใช้ให้มากที่สุดเท่าที่จะทำได้

4. ทำให้ผู้เรียนมีความสำนึกในความรับผิดชอบในการช่วยเหลือกลุ่มให้เจริญงอกงามและสามารถดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ ได้อย่างสำเร็จ

5. เป็นการฝึกให้นักเรียนรู้จักการทำงานร่วมกับผู้อื่น ทำให้เกิดทัศนคติที่ดีและถูกต้องเกี่ยวกับการทำงานว่าจะต้องทำงานเป็นกลุ่มจึงจะประสบความสำเร็จ คนเราจะทำงานโดยโดดเดี่ยวเสมอไปได้

6. เปิดโอกาสให้นักเรียนได้เรียนรู้และฝึกฝนทักษะทางด้านสังคม (Social Skills) หรือการมีมนุษยสัมพันธ์กับผู้อื่น

7. เปิดโอกาสให้นักเรียนได้ลงมือปฏิบัติด้วยตนเอง เพราะการที่เป็นสมาชิกของกลุ่มย่อมได้รับมอบหมายงานให้ปฏิบัติ การเรียนโดยการฝึกการปฏิบัติ จะทำให้ได้รับประสบการณ์โดยตรง

8. เปิดโอกาสให้นักเรียนได้ฝึกทักษะในด้านความคิดร่วมกับกลุ่ม เช่น การแก้ปัญหา การตัดสินใจ เป็นต้น

9. เป็นการฝึกให้นักเรียนรู้จักการปรับตัวให้เข้ากับผู้อื่นได้ เพื่อเกิดการยอมรับซึ่งกันและกัน เช่น การยอมรับและปฏิบัติตามมติของกลุ่ม เป็นต้น

10. เป็นการฝึกให้นักเรียน ได้เรียนรู้เกี่ยวกับวิถีทางความเป็นประชาธิปไตยทั้งใน
ด้านความคิดและการกระทำ

11. สร้างค่านิยมในเรื่องของความสามัคคี การช่วยเหลือซึ่งกันและกัน ความเข้าใจ
และความเห็นใจผู้อื่น

จากการศึกษาประโยชน์และความสำคัญของการทำงานกลุ่ม คือ การทำให้นักเรียน
มีโอกาสนในการแสดงความคิดเห็น การร่วมกันอภิปรายและแก้ไขปัญหาภายในกลุ่ม ทำให้ภายใน
กลุ่มเกิดบรรยากาศของความร่วมมือในการช่วยเหลือซึ่งกันและกัน เป็นการกระตุ้นให้นักเรียนได้
ใช้กระบวนการแก้ปัญหา การตัดสินใจในการทำงานกลุ่ม การรับผิดชอบร่วมกันและการรู้จักแบ่ง
งานกันทำ

5.4 แบบประเมินทักษะการทำงานร่วมกัน

การทำงานร่วมกันถือว่าเป็นส่วนหนึ่งของความสามารถทางสังคม ซึ่งเป็น
คุณสมบัติสำคัญของความเป็นพลเมืองดีประการหนึ่ง ดังนั้นเพื่อประเมินผลว่านักเรียนมีทักษะใน
การทำงานร่วมกันมากน้อยเพียงใดจึงมีความจำเป็นต้องสร้างแบบประเมินทักษะการทำงานร่วมกัน
ซึ่งมีลักษณะเป็นเครื่องมือวัดด้านทักษะพิสัย ประเภทสังเกต (Observation)

ปิยะธิดา สิริโรจนมัย (2548 : 34-35) ได้กล่าวถึง แบบประเมินความสามารถใน
การทำงานร่วมกัน เป็นการประเมินบทบาทและหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย เพื่อให้ทุกคนรู้จักหน้าที่
ของตน และทำงานกลุ่มไปได้ด้วยดีซึ่งนับว่าเป็นเทคนิคอย่างหนึ่ง ที่ครูควรใช้ในการทำงานกลุ่ม
ซึ่งมีองค์ประกอบด้วยกัน 2 ส่วนคือ

1. ด้านบทบาท บทบาทของผู้เรียน เป็นผู้กำหนดบทบาทของผู้เรียนซึ่ง
ประกอบด้วยบทบาทที่สำคัญดังนี้
 - 1.1 บทบาทการประสานงาน
 - 1.2 บทบาทการควบคุมเสียง
 - 1.3 บทบาทการรักษาเวลา
 - 1.4 บทบาทการตรวจสอบและสรุปงาน
2. ด้านพฤติกรรม พฤติกรรมของผู้เรียน ซึ่งผู้วิจัยเป็นผู้กำหนดพฤติกรรมของ
ผู้เรียนประกอบไปด้วยพฤติกรรมสำคัญ ดังนี้
 - 2.1 ปฏิบัติตามที่ได้รับมอบหมายเสร็จสมบูรณ์
 - 2.2 ตรงต่อเวลา
 - 2.3 มีส่วนร่วมการอภิปรายและแสดงความคิดเห็น
 - 2.4 เข้าร่วมกิจกรรมภายในกลุ่มด้วยความสงบเรียบร้อย

วิรัตน์ ทองตาล่วง (2545 :73-75) ได้กล่าวถึงแบบประเมินทักษะการทำงานร่วมกันของผู้เรียนในการจัดการเรียนรู้ ว่ามีขั้นตอนในการสร้างและตรวจสอบดังนี้

1. ศึกษาวิธีการสร้างแบบประเมินผลที่เกี่ยวข้องกับการประเมินทักษะการทำงานร่วมกัน จากหนังสือ ตำราและเอกสารที่เกี่ยวข้อง
2. สร้างแบบประเมินทักษะการทำงานร่วมกัน ซึ่งประกอบไปด้วยบทบาทและพฤติกรรมการทำงานร่วมกัน สำหรับบทบาทเป็นบทบาทนักเรียนตามข้อเสนอแนะของ ศาสตราจารย์เจมส์ (อ้างถึงในชูศรี สนิทประชากร 2534 :48-49) ส่วนด้านพฤติกรรมได้จากการวิเคราะห์ธรรมชาติของงานที่ให้นักเรียนปฏิบัติและคุณสมบัติที่ต้องการวัดเพื่อให้ทราบถึงตัวบ่งชี้ที่ต้องการวัด ซึ่งประกอบด้วย

2.1 ด้านบทบาท ได้กำหนดบทบาทของผู้เรียนและให้นักเรียนประเมินตนเองโดยมีกรอบของแบบประเมินดังนี้

1. บทบาทการประสานงาน มีบทบาทที่สำคัญคือ
 - 1.1 ประสานงานระหว่างกลุ่มของตนกับกลุ่มอื่นและครูผู้สอน
 - 1.2 จัดเตรียมเอกสารและอุปกรณ์การเรียนรู้
 - 1.3 อธิบายขั้นตอนในการปฏิบัติกิจกรรมให้สมาชิกเข้าใจตรงกัน
2. บทบาทการกระตุ้น มีบทบาทสำคัญคือ
 - 2.1 กระตุ้นให้เพื่อนในกลุ่มเข้ากลุ่มกิจกรรมทุกกิจกรรม
 - 2.2 เตือนให้เพื่อนปฏิบัติกิจกรรม
 - 2.3 เป็นผู้คอยให้กำลังใจในการทำงานของเพื่อนทุกคนในกลุ่ม
3. บทบาทการตรวจสอบ มีบทบาทสำคัญ คือ
 - 3.1 ตรวจสอบความเรียบร้อยของงานในกลุ่ม
 - 3.2 ตรวจสอบความรู้ความเข้าใจของเพื่อนในกลุ่ม
 - 3.3 ตรวจสอบการรับรู้ร่วมกันของเพื่อนในกลุ่มทุกกิจกรรมที่ปฏิบัติ
4. บทบาทการสรุปงานมีบทบาทสำคัญ คือ
 - 4.1 เป็นผู้สรุปประเด็นทั้งหมดให้เพื่อนในกลุ่มฟัง
 - 4.2 เป็นผู้สรุปผลการอภิปรายให้สมาชิกในกลุ่มฟัง

2.2 ด้านพฤติกรรมการทำงานร่วมกัน พฤติกรรมการทำงานร่วมกันของผู้เรียนมีกรอบแนวคิด ดังนี้

1. มีส่วนร่วมในการวางแผนการทำงานกลุ่ม
2. ปฏิบัติตามขั้นตอนของกิจกรรมที่ได้รับมอบหมายทุกขั้นตอน

3. สามารถปฏิบัติงานให้แล้วเสร็จทุกขั้นตอนภายในเวลาที่กำหนด
 4. แบ่งปันเอกสารหรืออุปกรณ์การเรียนกับสมาชิกภายในกลุ่ม
 5. มีส่วนประสานงานระหว่างกลุ่มของตนกับกลุ่มอื่นหรือครูผู้สอน
 6. ยอมรับข้อผิดพลาดและแก้ไขปัญหาดังต่าง ๆ ด้วยความประนีประนอม
 7. ยอมรับและปฏิบัติตามมติของกลุ่มอย่างเคร่งครัด
 8. สำรวจความเข้าใจและการรับรู้ร่วมกันของเพื่อนในกลุ่มทุกกิจกรรม
 9. แสดงความคิดเห็นและมีส่วนร่วมกันของเพื่อนในการอภิปรายอย่าง
- มีเหตุผล
10. ตั้งใจฟังเพื่อนอธิบายอย่างมีสมาธิและไม่ดูถูกความคิดเห็นของ
- ผู้อื่น
11. ถามและตอบด้วยเหตุผลถ้าไม่เข้าใจความคิดเห็นของคนอื่นและ
- กิจกรรมที่ทำ
12. ยอมรับฟังความคิดเห็นของเพื่อนอย่างมีเหตุผล
 13. ชี้แจงเหตุผลของการกระทำหรือแนวคิดต่าง ๆ ของตนให้เพื่อน
- อย่างชัดเจน
14. เข้าร่วมปฏิบัติกิจกรรมของกลุ่มทุกครั้ง
 15. เป็นตัวแทนของกลุ่มในการตอบคำถามหรือร่วมอภิปรายกับ
- สมาชิกกลุ่มอื่น
16. กระตือรือร้นในการปฏิบัติกิจกรรมร่วมกับเพื่อนในกลุ่ม
 17. ยกย่องอย่างเหมาะสมต่อความคิดเห็นและการกระทำของผู้อื่น
 18. สรุปเนื้อหาและผลอภิปรายได้กระชับเข้าใจง่าย
 19. ชักถาม ตรวจสอบความเข้าใจ และการรับรู้ร่วมกันของเพื่อนใน
- กลุ่มทุกกิจกรรม
20. ปฏิบัติตามระเบียบและแนวปฏิบัติแต่ละกิจกรรมอย่างเคร่งครัด
- 2.3 การกำหนดเกณฑ์ให้คะแนน แบบประเมินทักษะการทำงานร่วมกัน
ของผู้เรียนเป็น 5 ระดับ คือ 5,4,3,2,และ 1 กำหนดความหมายของระดับคะแนนเป็นดังนี้
- 5 หมายถึง ดีมาก
 - 4 หมายถึง ดี
 - 3 หมายถึง ปานกลาง
 - 2 หมายถึง น้อย

1 หมายถึง น้อยมาก

2.4 กำหนดเกณฑ์การแปลความหมายของคะแนน แบบประเมินทักษะการทำงานร่วมกันของผู้เรียน ดังนี้

- 1) ระดับคะแนนเฉลี่ยต่ำกว่า 3.00 คะแนน หมายถึง มีระดับการทำงานร่วมกันอยู่ในระดับต่ำ
- 2) ระดับคะแนนเฉลี่ยระหว่าง 3.01-3.99 คะแนน หมายถึง มีระดับการทำงานร่วมกันอยู่ในระดับปานกลาง
- 3) ระดับคะแนนเฉลี่ยระหว่าง 4.00-4.50 คะแนน มีระดับการทำงานร่วมกันอยู่ระดับดี
- 4) ระดับคะแนนเฉลี่ยสูงกว่า 4.50 คะแนน หมายถึง มีระดับการทำงานร่วมกันอยู่ในระดับดีมาก

6. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

6.1 งานวิจัยในประเทศ

อ้อมใจ นั้วริยะกุล (2546 : 85) ได้ทำการศึกษาวิจัยผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหน่วยบูรณาการ เรื่อง ลักษณะภูมิศาสตร์กายภาพและประชากรของภาคเหนือในประเทศไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 และพฤติกรรมการทำงานกลุ่มของนักเรียนที่เรียนแบบร่วมมือที่เรียนแบบร่วมมือโดยใช้เทคนิคการแข่งขันเป็นทีม (TGT) ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนที่เรียนแบบร่วมมือโดยใช้เทคนิคการแข่งขันเป็นทีมมีค่าเฉลี่ยของคะแนนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และผลจากการศึกษาพฤติกรรมการทำงานกลุ่มของนักเรียนที่เรียนแบบร่วมมือที่เรียนแบบร่วมมือโดยใช้เทคนิคการแข่งขันเป็นทีม พบว่า พฤติกรรมการทำงานกลุ่มของนักเรียนมีค่าเฉลี่ยหลังเรียนอยู่ในระดับมาก

จิรวรรณ ทอนสามแก้ว (2551 : 75) ได้ทำการพัฒนาการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือโดยใช้เทคนิคกลุ่มการแข่งขันระหว่างกลุ่มด้วยเกม กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ผลการวิจัยพบว่า แผนการจัดการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรมของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ด้วยการเรียนรู้แบบร่วมมือโดยใช้เทคนิคกลุ่มการแข่งขันระหว่างกลุ่มด้วยเกม มีประสิทธิภาพ 80.02/8.72 สูงกว่าเกณฑ์มาตรฐาน 80/80 การศึกษาเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ก่อนเรียนและหลังเรียน ด้วยพัฒนาการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือโดยใช้เทคนิค

กลุ่มการแข่งขันระหว่างกลุ่มด้วยเกม นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญที่ .05 การศึกษาเจตคติต่อการเรียนกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่ได้รับการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือโดยใช้เทคนิค กลุ่มการแข่งขันระหว่างกลุ่มด้วยเกม พบว่า นักเรียนมีเจตคติที่ดีต่อกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่ได้รับการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือโดยใช้เทคนิคกลุ่มการแข่งขันระหว่างกลุ่มด้วยเกม สูงกว่าเกณฑ์ที่ตั้งไว้

สุชาติ คำพร (2547 : 74) ได้ทำการศึกษาวิจัยผลการสอนโดยใช้เทคนิคการเรียนรู้แบบร่วมมือกันแข่งขันที่มีผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและเจตคติต่อการเรียนการสอนวิชาสังคมศึกษาของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนที่ได้รับการจัดการสอนแบบร่วมมือกันแข่งขัน มีค่าเฉลี่ยของคะแนนหลังเรียนสูงกว่านักเรียนที่ได้รับการจัดการสอนแบบปกติ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 นักเรียนที่ได้รับการจัดการสอนแบบร่วมมือกันแข่งขันที่มีค่าเฉลี่ยของคะแนนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 นักเรียนที่ได้รับการจัดการสอนแบบร่วมมือกันแข่งขันมีเจตคติต่อการเรียนการสอนวิชาสังคมศึกษาหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

พรรัตน์ คีตกุล (2543) ได้ทำการศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ความสามารถในการทำงานร่วมกัน และเจตคติที่มีผลต่อการทำงานร่วมกัน ในวิชา ส 503 สังคมศึกษา ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ที่สอนโดยใช้วิธีการเรียนแบบร่วมมือกับการสอนแบบปกติ ผลการวิจัยปรากฏว่านักเรียนที่ได้รับการสอนโดยใช้วิธีการเรียนแบบร่วมมือมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่านักเรียนที่ได้รับการสอนแบบปกติ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และการพัฒนาความสามารถในการทำงานร่วมกันของนักเรียน หลังจากได้รับการสอนโดยใช้วิธีการแบบร่วมมือผลการวิจัยพบว่าหลังจากนักเรียนได้รับการสอนโดยใช้วิธีการแบบร่วมมือแล้ว นักเรียนกลุ่มทดลองมีการพัฒนาความสามารถในการทำงานร่วมกันสูงขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และมีเจตคติที่ดีต่อการทำงานร่วมกัน

สมศักดิ์ เกร็มย์ (2552 : 58-64) ได้ทำการศึกษาทักษะการทำงานร่วมกัน โดยใช้การเรียนรู้แบบร่วมมือ เรื่อง ระบอบการปกครอง ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ผลงานวิจัยพบว่านักเรียนที่เรียนโดยใช้การเรียนรู้แบบร่วมมือ เรื่อง ระบอบการปกครอง มีทักษะการทำงานร่วมกันอยู่ในระดับดี ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และนักเรียนมีเจตคติต่อการเรียนแบบร่วมมือในระดับมากกว่าร้อยละ 80

6.2 งานวิจัยต่างประเทศ

นาทีฟ (Native, 1986) ได้ทำการศึกษาวิจัยผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาสังคมศึกษา ของนักเรียนระดับเกรด 6 ที่ทำการสอนโดยการเรียนแบบร่วมมือ การศึกษาครั้งนี้ใช้วิธีการสอนแบบร่วมมือ 3 วิธี เปรียบเทียบการสอนแบบร่วมมือทั้ง 3 วิธี ได้แก่ การสอนด้วยการเรียนด้วยกัน การสอนด้วยการเรียนแบบสะสมความรู้ และการสอนแบบร่วมมือแบบรวมกลุ่ม การวิจัยครั้งนี้ได้กลุ่มตัวอย่างนักเรียนเกรด 6 ที่เรียนวิชาสังคมศึกษา จำนวน 129 คน ใช้เวลาทดลอง 9 สัปดาห์ มีครู 4 คนหมุนเวียนกันเข้าสอนโดยวิธีที่แตกต่างกัน จากการวิจัยพบว่า นักเรียนในกลุ่มทดลองได้รับการสอนโดยการเรียนแบบร่วมมือ 2 ใน 3 วิธี กับกลุ่มควบคุม มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05

แมตติงลี่ และแวนติคัล (Mattingly, Vansickle 1991) ได้ทำการศึกษาวิจัยการเรียนแบบร่วมมือ (จิกซอร์ 2) และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในวิชาสังคมศึกษา โดยได้ทำการศึกษาวิจัยกับนักเรียนระดับ 9 จำนวน 2 ห้องเรียน ซึ่งผู้วิจัยได้สุ่มนักเรียนจำนวน 23 คน ให้ได้รับการสอนโดยการเรียนแบบร่วมมือ (จิกซอร์ 2) มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่ากลุ่มที่ได้รับการสอนแบบดั้งเดิมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

มาร์แชลล์ (Marchell, 1995) ได้ทำการศึกษาวิจัยผลของการใช้การสอนโดยการเรียนแบบร่วมมือ กับวิธีการจัดกลุ่มความเป็นเลิศทางวิชาการนักเรียนระดับ 9 จำนวน 3 โรงเรียนที่เกษศแถบตะวันออก โดยมีวัตถุประสงค์ของการวิจัยเพื่อการศึกษาผลของการนำเอาวิธีการสอนแบบร่วมมือและการจัดกลุ่มความเป็นเลิศทางวิชาการ กับนักเรียนที่ประสบความสำเร็จด้าน การเรียนของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายในรัฐเท็กซัส ผลการวิจัยพบว่านักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น สามารถปรับตัวเข้ากับเพื่อนและสามารถช่วยเหลือพึ่งพาอาศัยกันมากขึ้น

จากการศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องทั้งในประเทศและในต่างประเทศ พบว่า การเรียนการสอนรายวิชาสังคมศึกษา ฯ โดยใช้การเรียนแบบร่วมมือเทคนิคกลุ่มการแข่งขันเป็นการเรียนที่มีผลต่อการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและทักษะการทำงานร่วมกันได้เป็นอย่างดี ผู้วิจัยจึงมีความสนใจในการศึกษาทดลองวิธีการเรียนแบบร่วมมือเทคนิคกลุ่มการแข่งขันนี้